

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Bc. Martina Reznerová

© 2017 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Martina Reznerová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Název anglicky

Economic analysis of selected towns and villages

Cíle práce

Cílem diplomové práce je komplexně zhodnotit úroveň hospodaření obce Úžice a města Uhlířské Janovice za období 2011 – 2015. Naplnění cíle bude provedeno na základě analýzy příjmů a výdajů. Výsledkem diplomové práce budou návrhy na možné zlepšení hospodaření.

Metodika

Diplomová práce bude rozdělena na část teoretickou a praktickou. V teoretické části budou rozebrány základní pojmy související s hospodařením obce. Praktickou část je rozdělena do 3 částí. První část je zaměřena na poznání vybraných obcí. V druhé části budou rozebrány konkrétní rozpočty a jejich analýza. Následně budou vypočteny vhodné ukazatele, které umožní vzájemné srovnání hospodaření vybraných obcí. Dosažené výsledky budou, ve třetí části, zhodnoceny, včetně doporučení.

Doporučený rozsah práce

60- 80 stran

Klíčová slova

obec, město, rozpočet, příjmy obce, výdaje obce, analýza, hospodaření

Doporučené zdroje informací

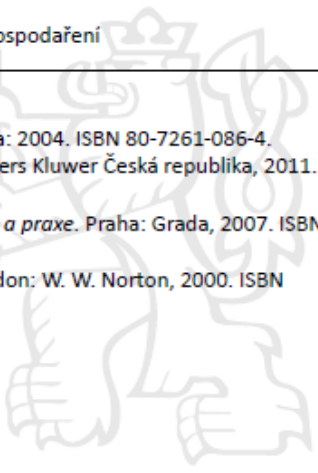
PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. Praha: 2004. ISBN 80-7261-086-4.

PEKOVÁ, J. *Veřejné finance : teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 978-80-7357-698-1.

PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů : teorie a praxe*. Praha: Grada, 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

STIGLITZ, J. E. *Economics of the public sector*. New York ; London: W. W. Norton, 2000. ISBN 978-0-393-96651-0.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)

Předběžný termín obhajoby

2016/17 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 5. 1. 2017

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 26. 1. 2017

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 03. 2017

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne _____

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu své diplomové práce, prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc., za cenné připomínky, rady a odborné vedení při zpracování této diplomové práce. Dále děkuji zaměstnancům Obecního Úřadu Úžice a to panu starostovi Ing. Václavu Dlaskovi a hospodářce Romaně Zahradníčkové a zaměstnancům Městského Úřadu Uhlířské Janovice, především panu starostovi Mgr. Jiřímu Buchtovi za ochotu a pomoc při poskytování všech potřebných materiálů a informací

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí

Souhrn

Diplomová práce hodnotí hospodaření obce Úžice a města Uhlířské Janovice za období pěti let, od roku 2011 do roku 2015. Vybrané obce se nacházejí ve Středočeském kraji, v okrese Kutná Hora, ale nepatří do stejně velikostní kategorie, liší se počtem obyvatel i objemy rozpočtů.

První, teoretická část, je věnována teoretickým poznatkům týkajících se řešeného tématu. Druhá, vlastní část práce, navazuje na teoretická východiska a je zde provedena analýza hospodaření obou obcí. Pomocí porovnání příjmů a výdajů jsou získávány informace o postupech obce při financování svých aktivit. Na základě těchto rozborů a provedeného anketního šetření jsou navrženy možnosti zlepšení hospodářské situace obou obcí.

Klíčová slova: obec, město, rozpočet, příjmy obce, výdaje obce, analýza, hospodaření

Economic Analysis of Selected Town and Villages

Abstract

This master's thesis assesses the management of a village Úžice and a Down Uhlířské Janovice in five years' time, since 2011 to 2015. Both selected places are located in a district of Kutná Hora, Central Bohemian Region. However, as they differentiate in their population and budget, they do not belong to the same size category.

The first part is dedicated to theoretical knowledge dealing with the topic. The second empirical part builds on the theoretical background and provides us with the management analysis of both of the places. By comparing revenues and expenses the information about the processes while financing their activities is obtained. Based on these analysis and conducted survey there are suggested option to improve the economic situation of both Úžice and Uhlířské Janovice.

Key words: village, town, budget, village revenues, village expenses, analysis, management

Obsah

1 Úvod	12
2 Cíl práce metodika.....	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
2.2.1 Použité ukazatele	14
3 Literární rešerše.....	15
3.1 Obec.....	15
3.1.1 Působnost obce	15
3.2 Orgány obcí.....	17
3.2.1 Zastupitelstvo obce	17
3.2.2 Rada obce	18
3.2.3 Starosta	19
3.2.4. Výbory a komise.....	19
3.3 Rozpočet.....	20
3.3.2 Rozpočtový proces.....	21
3.3.4 Rozpočtová skladba	22
3.4 Příjmy obce	23
3.4.1 Daňové příjmy	23
3.4.2 Nedaňové příjmy.....	25
3.4.3 Dotace	26
3.4.4 Návrátné příjmy	28
3.5 Výdaje obce.....	29
3.5.1 Podle ekonomického hlediska	29
3.5.2 Podle rozpočtové skladby.....	29
3.5.3 Podle infrastruktury	29
3.5.4 Podle funkcí veřejného sektoru	30
3.5.5 Podle rozpočtového plánování.....	30
4 Charakteristika obcí.....	31
4.1 Obec Úžice	31
4.1.1 Demografická struktura.....	34
4.1.2 Volby do zastupitelstva v roce 2014.....	35

4.2 Město Uhlířské Janovice	36
4.2.1 Historie města	37
4.2.2 Městský znak	37
4.2.3 Demografická struktura.....	39
4.2.4 Volby do zastupitelstva v roce 2014.....	41
5 Analýza hospodaření obce Úžice	42
5.1 Analýza příjmů obce Úžice	42
5.1.1 Daňové příjmy	43
5.1.2 Nedaňové příjmy.....	45
5.1.3 Kapitálové příjmy	46
5.1.4 Dotace	47
5.2 Analýza výdajů obce Úžice.....	49
5.3 Zhodnocení hospodaření.....	52
5.3.1. Ukazatel plnění rozpočtu.....	53
5.3.2 Monitoring hospodaření obce – soustava informativních a monitorujících ukazatelů	54
6 Analýza hospodaření města Uhlířské Janovice.....	55
6.1 Analýza příjmů	55
6.1.1 Daňové příjmy	56
6.1.2 Nedaňové příjmy.....	58
6.1.3 Kapitálové příjmy	60
6.1.4 Dotace	61
6.2 Analýza výdajů města Uhlířské Janovice	63
6.3 Zhodnocení hospodaření.....	66
6.3.1. Ukazatel plnění rozpočtu.....	67
6.3.2 Monitoring hospodaření obce – soustava informativních a monitorujících ukazatelů	68
7 Návrhy možných zlepšení hospodaření	70
7.1 Návrhy možných zlepšení hospodaření obce Úžice	70
7.2 Návrhy možných zlepšení hospodaření města Uhlířské Janovice.....	71
8 Anketní šetření	73
8.1 Anketní šetření v obci Úžice	73
8.2 Anketní šetření ve městě Uhlířské Janovice	76

9 Závěr	79
10 Seznam literatury	80
10.1 Knižní zdroje	80
10.2 Internetové zdroje	81
11 Přílohy	82
Příloha č.:1 Druhové rozdělení příjmů	82
Příloha č.:2 Druhové rozdělení výdajů	83
Příloha č.3 Anketní šetření	84

Seznam obrázků

Obrázek 1 Znak města Uhlířské Janovice	38
--	----

Seznam grafů

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 2000 – 2014	34
Graf 2 věkové rozložení obyvatelstva obce Úžice	35
Graf 3 Vývoj počtu obyvatel v letech 2000 – 2014	39
Graf 4 věkové rozložení obyvatelstva města Uhl. Janovice	40
Graf 5 Struktura a vývoj příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015	43
Graf 6 Struktura a vývoj daňových příjmů obce Úžice za rok 2011-2015	44
Graf 7 Struktura a vývoj nedaňových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015	46
Graf 8 Struktura a vývoj kapitálových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015	47
Graf 9 Struktura a vývoj dotací obce Úžice za rok 2011 - 2015	48
Graf 10 Struktura a vývoj výdajů I. obce Úžice v letech 2011 - 2015	49
Graf 11 Struktura a vývoj výdajů II. obce Úžice v letech 2011 - 2015	51
Graf 12 Struktura a vývoj celkových příjmů a výdajů obce Úžice v letech 2011 - 2015 ..	52
Graf 13 Struktura a vývoj příjmů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015	56
Graf 14 Struktura a vývoj daňových příjmů města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	58
Graf 15 Struktura a vývoj nedaň. příjmů města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	59
Graf 16 Struktura a vývoj kapitál. příjmů města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	61
Graf 17 Struktura a vývoj dotací města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	62
Graf 18 Struktura a vývoj výdajů I. města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015	64
Graf 19 Struktura a vývoj výdajů II. města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015	65
Graf 20 Struktura a vývoj celkových příjmů a výdajů města Uhl. Janovicích v letech 2011 - 2015	67
Graf 21 Věk respondentů Graf 22 Společenský status respondentů	74
Graf 23 Délka pobytů respondentů Graf 24 Zájem respondentů o hospodaření	74

Graf 25 Informace o hospodaření	Graf 26 Struktura rozpočtu	75
Graf 27 Zohledňování potřeb obyvatel	Graf 28 Získávání dotací z EU	75
Graf 29 Technická vybavenost obce	Graf 30 Vzhled obce	75
Graf 31 Věk respondentů	Graf 32 Společenský status respondentů	77
Graf 33 Délka pobytů respondentů	Graf 34 Zájem respondentů o hospodaření	77
Graf 35 Informace o hospodaření	Graf 36 Struktura rozpočtu	77
Graf 37 Zohledňování potřeb obyvatel	Graf 38 Získávání dotací z EU	78
Graf 39 Technická vybavenost obce	Graf 40 Vzhled obce	78

Seznam tabulek

Tabulka 1 Věkové rozložení obyvatel obce Úžice	34
Tabulka 2 Zvolení kandidáti do zastupitelstva	36
Tabulka 3 Věkové rozložení obyvatel města Uhlířské Janovice	40
Tabulka 4 Zvolení kandidáti do zastupitelstva	41
Tabulka 5 Rozbor příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015	42
Tabulka 6 Rozbor daňových příjmů obce za rok 2011 - 2015	43
Tabulka 7 Rozbor nedaňových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015	45
Tabulka 8 Rozbor kapitálových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015	46
Tabulka 9 Rozbor dotací obce za rok 2011 - 2015	48
Tabulka 10 Analýza výdajů obce za rok 2011 - 2015	49
Tabulka 11 Ukazatel plnění rozpočtu obce Úžice v letech 2011 - 2015	53
Tabulka 12 Ukazatel plnění rozpočtu obce Úžice v letech 2011 - 2015	53
Tabulka 13 SIMU hospodaření obce Úžice	54
Tabulka 14 Rozbor příjmů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015	55
Tabulka 15 Rozbor daňových příjmů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015	56
Tabulka 16 Rozbor nedaňových příjmů obce v letech 2011 - 2015	58
Tabulka 17 Rozbor kapitálových příjmů obce za rok 2011 - 2015	60
Tabulka 18 Rozbor dotací města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	61
Tabulka 19 Analýza výdajů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015	63
Tabulka 20 Ukazatel plnění rozpočtu města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	68
Tabulka 21 Ukazatel plnění rozpočtu města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015	68
Tabulka 22 SIMU hospodaření města Uhlířské Janovice	69

1 Úvod

Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů, tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce. Ta, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády. Úkolem je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem. V právní úpravě mezi pojmy obec a město není žádný rozdíl.

Obec je veřejnoprávní korporací, která vystupuje v právních vztazích svým jménem, z těchto vztahů také nese odpovědnost, má svůj vlastní majetek, s nímž hospodaří a sestavuje si i svůj rozpočet. Rozpočet je charakterizován jako důležitý rozpočtový plán, podle kterého se v daném období hospodaří a na úrovni územní samosprávy může sloužit k realizaci volebních programů, jako nástroj k prosazování lokálních či regionálních zájmů a nástrojem řízení.

Ve veřejné správě plní hospodaření obcí velmi důležitou roli. Cílem je co nejefektivněji a hospodárně využít dostupné zdroje. Pro budoucí vývoj obce, města a spokojenost občanů jsou rozhodnutí zastupitelstva v otázce hospodaření klíčová. Cílem představitelů obce či města je uspokojit potřeby svých občanů, pečovat o rozvoj spravovaného území, zabezpečit ochranu veřejného zájmu a v neposlední řadě zajistit setrvání nebo přísun mladých lidí.

Diplomová práce se zaměřuje na obec Úžice a město Uhlířské Janovice, oba územně samosprávné celky se nachází ve Středočeském kraji. Důvodem výběru těchto municipalit je trvalé bydliště ve městě Uhlířské Janovice a obec Úžice jsem si vybrala z toho důvodu, že na Obecním úřadě v Úžicích pracuji od podzimu 2013 a tudíž je mi i téma hospodaření obce a města blízké. Druhým neméně důležitým důvodem je i to, že každý občan by měl znát složení rozpočtu a záměry představitelů města a obce. Jen díky těmto znalostem může občan vyjádřit svůj názor, postoj, nesouhlas či podporu rozhodnutím, které navrhnou a schvalují představitelé města, obce.

2 Cíl práce metodika

2.1 Cíl práce

Cílem diplomové práce je komplexně zhodnotit úroveň hospodaření obce Úžice, kdy se jedná o menší obec s přibližně 650 obyvateli a města Uhlířské Janovice, které má přibližně 3 000 obyvatel. Analyzované období v této práci je v rozmezí pěti let 2011 - 2015. Naplnění cíle bude provedeno na základě analýzy příjmů a výdajů. Výsledkem diplomové práce budou návrhy na možné zlepšení hospodaření.

2.2 Metodika

Zpracování diplomové práce je založeno na studiu odborné literatury, identifikaci obecných pojmů spojených s územní samosprávou, působností, organizační strukturou, tvorbou rozpočtu a rozbořem příjmů a výdajů územních rozpočtů. Tato literatura poskytla nejdůležitější teoretické informace pro zpracování praktické části.

Další část diplomové práce se zabývá charakteristikou vybraných obcí, jejich historií, současností obou obcí a jejich institucemi. Základní informace budou čerpany z internetových stránek obcí, statistické údaje pak z internetových stránek Českého statistického úřadu.

Vlastní část práce zkoumá hospodaření vybraných obcí. Informace týkající se této části, jsou poskytnuty Obecním úřadem Úžice a Městským úřadem Uhlířské Janovice. Analyzované období je v rozmezí pěti let, konkrétně v letech 2011 - 2015. Pomocí účetních výkazů jsou porovnány příjmy a výdaje obcí v jednotlivých letech a zhodnocení úrovně hospodaření obce z finanční stránky s využitím vybraných ukazatelů.

Poslední část je věnována anketnímu řešení. Šetření je zaměřeno na spokojenost obyvatel s hospodařením jejich obcí. Dotazy se budou týkat: hodnocení hospodaření, získávání informací o hospodaření, rozpočtu, spokojenost se vzhledem obce a s občanskou vybaveností, na závěr bude otevřená otázka týkající se případných návrhů na změnu v hospodaření obce. Data získána z tohoto šetření jsou zpracována a vyhodnocena a na jejich základě budou navržena doporučení na zlepšení hospodaření.

2.2.1 Použité ukazatele

- **Příjmy a výdaje na obyvatele obce**

Vyjadřuje jaká velikost příjmů či výdajů připadá na jednoho obyvatele

= celkové příjmy (výdaje) v roce t / počet obyvatel v roce t

- **Meziroční tempo růstu**

Vyjadřuje nárůst nebo pokles příjmů (výdajů) oproti předchozímu roku

$$k = \frac{y_t}{y_{t-1}} \quad \text{pokud chceme v \% , tak } *100$$

- **Bazický index**

porovnává hodnoty z běžného období (y_i) oproti období základnímu (y_0). V tomto případě je základním obdobím rok 2011.

$$= \frac{y_i}{y_0}$$

- **Míra soběstačnosti**

Vyjadřuje, z jaké části se podílejí vlastní příjmy na celkových příjmech

= (vlastní příjmy v roce t / celkové příjmy v roce t) * 100 (%)

- **Ukazatel plnění rozpočtu**

Udává, do jaké míry obec splnila schválený rozpočet

= skutečný rozpočet/ schválený rozpočet * 100 (%)

3 Literární rešerše

3.1 Obec

Obec je základní územní jednotkou státu. Tvoří ji obyvatelstvo, které společně užívá vymezené území (katastrální území) a které má právo na samosprávu zakotvené v ústavě.¹

Obec je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek. V právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících. Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Při plnění svých úkolů chrání také veřejný zájem.²

3.1.1 Působnost obce

Obec je nadána právními povinnostmi a oprávněními, které jsou nazývané pravomoci. Každý územně samosprávný celek má vedle samostatné kompetence, do které jiný územní celek, nesmí zasahovat, ještě působnost přenesenou. Samostatná působnost je vymezena §35 zákona o obcích, který upravuje záležitosti v souladu se zájmy obce a občanů obce. Přenesená působnost vymezuje míru přenesení státní správy na obec. Je zaveden tzv. smíšený systém, kde obecní úřady vykonávají dvojí působnost.

Samostatná působnost

Jak je stanoveno zákonem, obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce, bez dalších zásahů státu. Samostatná působnost tedy vychází z práva obce spravovat záležitosti týkající se obce. Mezi tyto patří především pravomoci zastupitelstva obce stanovené §84 zákona o obcích, rozhodování o majetkoprávních úkonech stanovené §85 a pravomoci rady obce stanovené §102 téhož zákona. Dále je obec povinna uspokojovat

¹ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s.78

² Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. § 2

potřeby občanů, rozvíjet sociální péči a zejména vyhovět potřebám bydlení, dopravy, zdraví, ochrany veřejného pořádku, informací, vzdělání a výchovy a kulturního rozvoje.³

Při výkonu samostatné působnosti má obec právo zřizovat organizační složky obce, obecní příspěvkové organizace, vnitřní organizační jednotky, právnické osoby a obecní policii. Dále má právo udělovat čestné občanství obce, a to osobám, které se významně zasloužily o rozvoj obce.⁴

Přenesená působnost

Přestavuje dekoncentrovanou působnost státní správy přenesenou a svěřenou obcím. Obce tak napomáhají státu vykonávat jeho pravomoci. Podle rozsahu výkonu státní správy rozlišujeme dva typy obcí, obce se základním nebo širším rozsahem přenesené působnosti. V současnosti jsou zřízeny obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností.

„V rámci výkonu přenesené působnosti se u obcí jedná o tyto činnosti:

1. vydávání nařízení obce;
2. rozhodování o místních a účelových komunikacích;
3. projednávání přestupků;
4. jsou vodoprávní úřadem a spravují drobné toky
5. jsou povodňovým orgánem;
6. jsou orgánem ochrany přírody a ochrany ovzduší atd.“

Obce s pověřeným obecním úřadem mají v kompetenci zajišťovat volby do Parlamentu České republiky, do zastupitelstev krajů i obcí, rozhodovat o poskytování

³ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. § 7

⁴ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. § 7

peněžité a věcné dávky nebo půjčky, jsou orgánem ochrany zemědělského půdního fondu atd.

Obce s rozšířenou působností jsou oprávněny k vydávání občanských průkazů, cestovních dokladů, řidičských průkazů, k evidenci obyvatel, vykonávání státní správy lesů, ochraně životního prostředí, ke zřízení živnostenského úřadu, k sociálním službám a dávkám.⁵

3.2 Orgány obcí

Obec je samostatně spravována zastupitelstvem obce. Dalšími orgány obce jsou rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je kolektivní volený orgán. Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech samosprávy, pokud nejsou zákonem svěřeny zastupitelstvu vyššího územního samosprávného celku (kraje). Usnesení zastupitelstva je schváleno, hlasuje-li pro usnesení nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva. Členové zastupitelstva jsou voleni na dobu 4 let.⁶

Při stanovení počtu členů se přihlíží k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu.

- Do 500 obyvatel 5 – 15 členů;
- 501 – 3000 obyvatel 7 – 15 členů;
- 3001 – 10 000 obyvatel 11 – 25 členů;
- 10 001 – 50 000 obyvatel 15 – 35 členů;
- 50 001 – 150 000 obyvatel 24 – 45 členů;
- Nad 150 000 obyvatel 35 – 55 členů;⁷

⁵ PROVAZNÍKOVÁ, R. *Financování měst, obcí a regionů: teorie PRAXE*. S.31

⁶ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s.86-87

⁷ Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění. § 68.

Zastupitelstvu jsou vyhrazeny následující úkony, jako například:

- ✓ schvalovat program rozvoje územního obvodu obce, územní plán a vyhlášovat jejich části obecně závaznou vyhláškou
- ✓ schvalovat rozpočet obce a závěrečný účet obce
- ✓ zřizovat trvalé a dočasné peněžní fondy obce
- ✓ zřizovat a rušit příspěvkové organizace a organizační složky obce
- ✓ schvalovat založení nebo rušení právnických osob
- ✓ vydávat obecně závazné vyhlášky obce
- ✓ rozhodovat o majetkových úkonech obce
- ✓ volit starostu, místostarosty a radu obce a odvolávat je z funkce

Zastupitelstvo obce je dále vyhrazeno rozhodování o těchto majetkových záležitostech: nabytí a převod nemovitostí v majetku obce, poskytování darů a dotací, zastavení movitých a nemovitých věcí, vydání komunálních odpisů, uzavření smlouvy o sdružení a poskytování majetkových hodnot podle této smlouvy, a další.⁸

3.2.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem obce. V oblasti samostatné působnosti se za své činnosti zodpovídá zastupitelstvu obce, v rámci přenesené působnosti rozhoduje, jen stanoví-li tak zákon. Usnesení rady je schváleno, hlasuje-li nadpoloviční většina všech jejích členů. Počet jejích členů je lichý a pohybuje se v rozmezí nejméně 5 a nejvýše 11 členů. Rada obce se neustavuje v obcích, kde počet zastupitelů nepřesáhne 15 členů. Rada obce je tvořena starostou, místostarosty a dalšími členy rady⁹

Rada obce má povinnost zabezpečovat hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, plnit vůči právnickým osobám a zařízením založeným nebo zřízeným

⁸ Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění §84, § 85

⁹Tamtéž, §99

zastupitelstvem obce úkoly zakladatele nebo zřizovatele vůči PO a OS založeným nebo zřízeným zastupitelstvem, vydávat nařízení obce, rozhodovat o nájemních smlouvách, stanovit rozdělení pravomocí v obecním úřadě a další.¹⁰

3.2.3 Starosta

Starosta obce zastupuje obec navenek. Starostu volí do funkce zastupitelstvo obce a za výkon své funkce se zastupitelstvu zodpovídá. Uznává se za statutární orgán obce. Starosta svolává a řídí zasedání zastupitelstva obce a rady obce a také je odpovědný za objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok.¹¹

3.2.4. Výbory a komise

Výbory jsou iniciativní a kontrolní orgány, které zřizuje zastupitelstvo obce. Počet výborů závisí na rozhodnutí zastupitelstva, vždy však musí zřídit:

- finanční výbor, který provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky obce;
- kontrolní výbor, který kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady obce a dodržování právních předpisů.

Finanční a kontrolní výbory musí být nejméně tříčlenné, Jejich členy nesmí být starosta, místostarosta, tajemník a ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadě.

Komise jsou iniciativní a poradní orgány. Zřizuje je rada obce. Svá stanoviska a náměty předkládají radě obce. Mohou být také výkonným orgánem, jestliže jim byl svěřen výkon přenesené působnosti obce.¹²

¹⁰Tamtéž, § 102

¹¹ Zákon č.128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), v platném znění, § 103

¹² MARKOVÁ, H. *Finanční hospodaření územně samosprávných celků*.s.27-28

3.3 Rozpočet

Územní rozpočet je finanční plán, který je součástí finančního hospodaření obcí i regionů. Rozpočet je tvořen, rozdělován a používán na principu nedobrovolnosti, nenávratnosti a neekvivalence. Je sestavován na rozpočtové období, které je shodné s kalendářním rokem. Rozpočet může být schválen jako vyrovnaný (příjmy = výdajům), přebytkový (příjmy > výdaje) nebo schodkový (příjmy < výdaje). V dlouhodobém horizontu je žádoucí vyrovnaný či přebytkový rozpočet, rozpočet schodkový je nežádoucí. V případě vyrovnaného rozpočtu není možné vytvářet rezervy, které se dají využít k financování na začátku nového rozpočtového období. Takové výdaje musí být hrazeny z krátkodobých úvěrů, či jiných návratných příjmů. Naopak tomu je u přebytkového rozpočtu, který umožňuje tvořit rezervy či investovat. Za schodkový rozpočet je označován takový, který je lze hradit finančními prostředky minulých let či jinými návratnými zdroji krytí, jako jsou půjčky, úvěry a další.

„Územní rozpočet je možné charakterizovat jako

- ✓ decentralizovaný peněžní fond, [...]
- ✓ z účetního hlediska je bilancí, která vybilancovává příjmy a výdaje;
- ✓ je důležitým rozpočtovým plánem,
- ✓ je nástrojem realizace koncepce municipální, resp. Regionální politika na úrovni územní samosprávy, [...]“

Rozpočet územní samosprávy lze členit na běžný a kapitálový. Běžný rozpočet se vztahuje k jednomu rozpočtovému roku a zohledňuje běžné příjmy a běžné výdaje, opakující se s roční pravidelností. Příjmy určené k dlouholetému investování a tedy ke krytí výdajů spojených s investicí, která je neopakovatelná, se řadí do kapitálového rozpočtu.¹³

¹³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s.200

3.3.2 Rozpočtový proces

Územní rozpočet je sestavován jako finanční plán na jedno rozpočtové období. Rozpočtovým procesem se pak rozumí období delší než rozpočtové, zpravidla to bývá 1,5 až 2 roky. Dále je ještě sestavován rozpočtový výhled, který je prognózován na několik let dopředu.

Rozpočtový proces se rozděluje do následujících etap:

- ✓ sestavení návrhu obecního rozpočtu výkonným orgánem;
- ✓ projednání konkrétního návrhu rozpočtu v poradních orgánech a voleném orgánu a následné schválení návrhu rozpočtu voleným orgánem;
- ✓ plnění obecního rozpočtu, tedy hospodaření dle schváleného rozpočtu během rozpočtového období;
- ✓ kontrola plnění rozpočtu může být buď průběžná během rozpočtového období, nebo následná po skončení rozpočtového období;
- ✓ sestavení přehledu o skutečném vývoji plnění rozpočtu za uplynulé rozpočtové období.¹⁴

Proces začíná politickým směrem vedení obce. Například vedení se může v konkrétním roce rozhodnout soustředit na dopravu nebo na bydlení nebo se může rozhodnout, že chce rozpočet, který přinese nulové zvýšení daní. Rozpočtový proces pak pokračuje pěti fázemi.

- První fáze rozpočtového cyklu je příprava původních požadavků pro fondy jednotlivých odborů (např. doprava).
- Druhá fáze rozpočtového cyklu zahrnuje předkládání rozpočtových požadavků jednotlivých oddělení finančnímu referentovi. Finanční referent shromažďuje, kombinuje a koordinuje všechny požadavky pro fondy. Finanční ředitel a jeho personál je také zodpovědný za odhad příjmů za rok a přijatelné zvýšení daní. S ohledem na příjmové podmínky jsou nastaveny priority mezi protichůdnými

¹⁴ PEKOVÁ, J. *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*.s.7 a 10

požadavky na výdaje. Požadavky oddělení mohou být zamítnuty nebo mohou být omezeny. Nakonec finanční ředitel sestaví rozpočet, který představí schvalovateli rozpočtu.

- Třetí fáze je přijetí rozpočtu radou. V některých obcích je pozvána veřejnost, aby na veřejném zasedání komentovala navrhovaný rozpočet ještě před schválením. Veřejná účast tak přidává rozpočtovému procesu na transparentnosti a odpovědnosti.
- Čtvrtá fáze rozpočtového cyklu zahrnuje uskutečnění a monitorování rozpočtu finančním ředitelem po celou dobu fiskálního roku.
- Pátá fáze rozpočtového cyklu je audit obecních finančních záznamů nezávislým auditorem po skončení fiskálního roku. Audit zjišťuje, zda obec dodržela právní požadavky týkající se místních výdajů, a že místní úředníci úmyslně nebo neúmyslně nezpronevěřili místní fondy.¹⁵

3.3.4 Rozpočtová skladba

Rozpočtová skladba jednotně třídí rozpočtové příjmy a výdaje podle jednotných znaků a schválených zásad a pravidel. Lze ji také chápat jako základní třídící klíč všech peněžních operací ve veřejných rozpočtech. Rozpočtová skladba by měla být přehledná, jednoduchá a měla by umožnit srovnatelnost v časových řadách.

Rozpočtová skladba analyzuje příjmy a výdaje za využití třídění kapitálového, které je pro obce nepovinné, a třídění druhového, které se týká všech peněžních operací. Druhové třídění

je rozděleno do tří základních okruhů - příjmy, výdaje a financování. Příjmy jsou nenávratná inkasa a dále se dělí do dvou podskupin - vlastní příjmy a dotace a začleňují se do čtyř tříd:

- třída 1. Daňové příjmy
- třída 2. Nedaňové příjmy
- třída 3. Kapitálové příjmy

¹⁵ SLACK, N. *Guide to Municipal Finance*. s.55

- třída 4. Přijaté dotace

Výdaje představují nenávratné platby a poskytované návratné půjčky. Začleňují se do dalších dvou tříd:

- třída 5. Běžné výdaje
- třída 6. Kapitálové výdaje

Zvláštní postavení má Třída 8. Financování, která obsahuje stavové údaje, tedy položky vyjadřující změnu stavu finančních prostředků na bankovních účtech.¹⁶

3.4 Příjmy obce

3.4.1 Daňové příjmy

Pojem „příjem“ lze definovat na první pohled zcela jednoznačně, v praxi tomu tak už není. Stát komplikuje situaci tím, že různé druhy příjmů daní různým způsobem, v některých případech také osvobozuje plátce daně. Příjmy jsou přesně kategorizovány do podrobných právních předpisů, které se však časem staly natolik komplikovanými, že to způsobuje všeobecnou nespokojenost.¹⁷

Rozpočtová pravidla neboli přerozdělování daní je závislé na daňovém určení – v ČR rozpočtové určení daní (RUD) – určuje takové daně, které jsou vybírány podle celostátně platných daňových zákonů. Výnosy z těchto daní plynou přímo do rozpočtů obcí nebo do rozpočtu regionů.¹⁸ Na základě zákona o rozpočtovém určení daní se daňové příjmy dělí na:

- Daně svěřené – jsou vybírány podle celostátně platných daňových zákonů, jejichž výnos však plyne celý přímo do rozpočtu obcí. Formu svěřené daně má daň z nemovitosti. Příjemcem výnosu této daně je ta obec, na jejímž území se nemovitost nachází. Dělí se na z pozemků a daň ze staveb.

¹⁶ PAŘÍZKOVÁ, I. *Finance územní samosprávy*.s.67-73

¹⁷ STIGLITZ,J.E. *Economics of the public sector*. s. 458

¹⁸ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s.253

- Daně sdílené – jsou vybírány podle celostátně platných daňových zákonů, jejichž výnos se rozděluje podle předem stanovených pravidel mezi rozpočty jednotlivých vládních úrovní. Sdílené daně jsou charakterizovány jako podíl na státních daních. Výnos z těchto daní je rozdělován podle zákonem stanoveným způsobem, a to mezi jednotlivé rozpočty. Jsou to daně z příjmu fyzických a právnických osob a DPH.¹⁹

3.4.1.2 Místní poplatky

Místní poplatky, někdy uváděné jako místní daně, mají daňový charakter, ale zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích tento pojem nepoužívá a vymezuje, že obec může vybírat:

- ✓ “poplatek ze psů,
- ✓ poplatek za lázeňský nebo rekreační pobyt,
- ✓ poplatek za užívání veřejného prostranství,
- ✓ poplatek ze vstupného,
- ✓ poplatek z ubytovací kapacity,
- ✓ poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- ✓ poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání
- ✓ a odstraňování komunálních odpadů,
- ✓ poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace”.²⁰

O zavedení výše uvedených poplatků rozhoduje obec samostatně, tzn., že v jednotlivých obcích se poplatky i jejich sazby mohou značně lišit (typy poplatků a stanovené

¹⁹ Zákon č.243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění. §64.

²⁰ Zákon č.565/1990 Sb., o místních poplatcích, v platném znění . § 1

limity musí být v souladu s příslušnou legislativou), poplatky musí být vyhlášeny obecně závaznou vyhláškou a jejich správu vykonává přímo obec.²¹

3.4.1.3 Správní poplatky

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích upravuje správní poplatky a výkon jejich správy, zejména jejich vyměňování a vybírání. Příloha uvedeného zákona obsahuje Sazebník s jednotlivými úkony a jim přiřazenými správními poplatky, které mají většinou svou výši danou pevnou sazbou, pod danou položkou může být uvedeno osvobození. Nejčastějšími správními úkony jsou výpisy z matrik, ověření pravosti dokladů, vystavení dokladu o povolení stavby apod. Tyto poplatky vykonávají obce v rámci přenesené působnosti a jsou zavedeny i z důvodu omezení zatěžování veřejné správy.²²

3.4.2 Nedaňové příjmy

Do vlastních nedaňových příjmů rozpočtu územní samosprávy spadají příjmy z vlastního podnikání, příjmy z vlastního majetku, příjmy z vlastní správní činnosti, uživatelské poplatky za veřejné statky, sankční pokuty, příjmy z mimorozpočtových fondů.

Příjmy z vlastního podnikání

Součástí jsou příjmy z finančního investování obce, z podílů na zisku podniků s majetkovým vkladem obce a zisk obecních podniků. Tyto příjmy většinou dosahují 20% z celkových příjmů rozpočtu.

Příjmy z vlastního majetku

V případě, že obec nevyužívá svůj majetek, je efektivní ho pronajmout či prodat. K rozhodnutí o prodeji či pronájmu musí dojít po pečlivé ekonomické analýze, která se zaměřuje nejen na krátkodobé výhody, ale především na dlouhodobé přínosy. Z hlediska

²¹ Zákon č.243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní, v platném znění. § 4.

²² Zákon č.634/2000 Sb., o správních poplatcích, v platném znění. § 1.

stabilních dlouhodobých příjmů, je žádoucí pronájem majetku, který zajišťuje pravidelný příjem rozpočtu. Je však nutné zvážit nežádoucí vliv inflace.

Uživatelské poplatky

Zmíněné poplatky jsou využívány u různých smíšených veřejných statků. Uživatelské poplatky jsou využívány za klasické služby obce poskytované občanům. Jde především o vodné, stočné, odvoz komunálního odpadu a další. Obec může služby zajišťovat sama, pokud založí vlastní neziskový podnik či na základě uzavřené smluvní dohody. Výše poplatku je zpravidla stanovena ve výši nutných nákladů, není tedy připočtena zisková část. V případě, že je služba poskytována soukromou firmou, zisková přírážka je hrazena z prostředků obce.²³

Sankční pokuty

Součástí příjmů rozpočtu jsou sankční pokuty, tvořící malé, nahodilé výnosy. Obec mohou na základě zákona udělovat pokuty, nejčastěji za znečištění veřejného prostranství, za chování v rozporu s předpisy, za nepořádek a další. Sankční pokuty se stávají příjmem rozpočtu v případě, že přestupek byl řešen v přestupkovém řízení.

Ostatní nedaňové příjmy

Prvkem nedaňových příjmů mohou být také příjmy ze sdružování finančních prostředků nebo příjmy nepravdělné, tvořené dary a výnosy ze sbírek. Přijaté dary jsou často dárce poskytnuty na konkrétní účel.²⁴

3.4.3 Dotace

Dotace se primárně člení na účelové a neúčelové dotace. Tyto dotace mohou mít zároveň charakter běžných i kapitálových dotací. Běžné dotace jsou poskytovány na financování běžných, pravidelně opakujících se potřeb. Naopak kapitálové dotace se poskytují na jednorázové, pravidelně se neopakující dlouhodobé potřeby.

²³ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s. 265

²⁴ PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s. 266

3.4.3.1 Účelové dotace

Účelové, neboli specifické dotace může obec získat pouze na určitý účel. Dotace je vázána na splnění podmínek použití, a proto subjekt, který dotaci obdrží, má omezenou pravomoc v jejím užití a musí ji použít na předem daný účel. Pokud však subjekt dotaci nesprávně použije, případně ji celou nevyužije, vrací se do státního rozpočtu.

Běžné účelové dotace se poskytují na různé druhy potřeb, například k zajištění preferovaných veřejných statků (základní, střední školství apod.) a standardní úrovně veřejných statků, na vyrovnání rozdílů v daňové kapacitě apod.

Kapitálové účelové dotace většinou nepravidelné v čase i mezi obcemi a regiony. Poskytují se na dočasné potřeby, např. na financování investiční výstavby uspokojující lokální i regionální veřejné statky, financování významných investic přesahujících danou lokalitu, realizaci a financování záměrů státní politiky. Poskytnutí kapitálové účelové dotace je zpravidla ze strany poskytovatele podmíněno využitím také vlastních zdrojů financování na pořízení investice v obci.²⁵

3.4.3.2 Neúčelové dotace

Jak již z názvu vyplývá, tyto dotace nejsou poskytovány na předem vymezený účel a ani nemají předem stanovené podmínky pro jejich užití. Subjekt, který dotaci získá, může finanční prostředky použít dle svého uvážení, stejně jako své vlastní příjmy. Nevyužité prostředky pak subjekt vracet nemusí, může si je ponechat. Poskytování těchto dotací vychází z potřeb a rozpočtového omezení obcí, ovšem uskutečňuje se na základě splnění určených kritérií, která obsahuje zákon o rozpočtových pravidlech a zákon o státním rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.²⁶

²⁵PEKOVÁ, J. *Hospodaření a finance územní samosprávy*. s. 267

²⁶ŽEHROVÁ, Jana, PFEIFEROVÁ Daniela. *Finance municipalit*.

3.4.4 Návrátné příjmy

Protože daňové příjmy přicházejí na účet rozpočtu obce v průběhu celého rozpočtového období, mohou se i dostat do určité finanční tísně. Nemají –li své finanční rezervy, jsou často nuceny k překlenutí této situace využívat úvěr.

Územní samospráva může využívat krátkodobý úvěr (na překlenutí dočasného nedostatku vlastních finančních prostředků), střednědobý úvěr, dlouhodobý úvěr (na financování investic), příjmy s emise obligací a návratné půjčky (např. návratné finanční výpomoci z rozpočtové soustavy). Příjmy s emise obligací využívají především větší města a hl.město Praha.²⁷

²⁷PEKOVÁ,J., PILNÝ., J., JETMAR,M. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru.* s.273

3.5 Výdaje obce

Výdaje obcí jsou spojeny se samostatnou a přenesenou působností. Výdaje spojené s přenesenou působností obce jsou dány zákony vydávanými ústřední vládou a liší podle druhu vykonávané působnosti. Na úhradě takto vzniklých výdajů se podílí ústřední vláda formou dotací a příspěvků.

Výdaje rozpočtu obce lze členit z různých hledisek, nejčastěji se využívají následující členění.²⁸

3.5.1 Podle ekonomického hlediska

Zde jsou výdaje obce rozděleny na běžné výdaje a kapitálové výdaje. Běžné výdaje jsou opakující se výdaje financující běžné potřeby rozpočtu obce. Jsou vyčleněny na platy zaměstnanců, nákupy materiálu, vody, paliv a energie, služby a sociální dávky. Kapitálové výdaje slouží k financování dlouhodobých finančních potřeb přesahující období jednoho rozpočtového roku.

3.5.2 Podle rozpočtové skladby

Rozpočtová skladba České republiky určuje pro územní samosprávu druhové členění výdajů, které třídí výdaje na třídu 5. Běžné výdaje a třídu 6. Kapitálové výdaje.

Třída 5. zahrnuje neinvestiční nákupy, transfery a neinvestiční půjčky. Třída 6. pak obsahuje veškeré investiční výdaje, tedy nákupy, transfery a půjčky.

3.5.3 Podle infrastruktury

Ekonomická infrastruktura zahrnuje výdaje na výrobní účely, tedy výdaje určené subjektům zajišťujícím služby. Výdaje jsou jak běžné, tak kapitálové, dotace a půjčky poskytované podnikatelským subjektům.

Sociální infrastruktura obsahuje běžné i kapitálové výdaje na vzdělání, péči o zdraví, sociální transfery a pomoc sociálně slabším. U těchto výdajů se zohledňuje solidarita a sociální spravedlnost při stanovování poplatků za služby.

3.5.4 Podle funkcí veřejného sektoru

Výdaje na alokační činnosti zahrnují výdaje na nákup služeb od soukromých firem prostřednictvím veřejných zakázek nebo od obecních podniků a neziskových organizací zřízených obcí. Do této skupiny patří výdaje na financování čistých a smíšených veřejných statků a uhrazení ztráty vlastních podniků. Alokační výdaje mají stabilizační účinky, kdy obce ovlivňují nákupy statků a služeb cenovou poptávkou po pracovních příležitostech a tím i zaměstnanost na svém území.

Redistribuční činnosti mají pouze doplňkový charakter výdajů, jsou spojeny s peněžními transfery obyvatelstvu, jako jsou sociální výpomoci nebo jednorázové dávky.

3.5.5 Podle rozpočtového plánování

Plánované výdaje lze určit předem, jedná se o běžné, opakující se výdaje mandatorního charakteru určené ze zákona. K mandatorním výdajům se řadí i výdaje spojené se samostatnou přenesenou působností územní samosprávy.

Neplánované výdaje jsou nahodilého charakteru a jejich vznik je těžko odhadnutelný. Jedná se o výdaje způsobené živelnými pohromami nebo výdaje sankčního charakteru.²⁹

²⁹PROVAZNÍKOVÁ, R., *Financování měst, obcí a regionů*.s.209-216

4 Charakteristika obcí

4.1 Obec Úžice

Obec Úžice se nachází asi 25km jihozápadně od bývalého okresního města Kutná Hora a 5 km od města Sázava. Obec leží v nadmořské výšce 416m.n.m. První zmínka o obci pochází z roku 1284. V současné době má 634 obyvatel. Obec tvoří 9 vesnic – Čekánov, Radvanice, Nechyba, Mělník, Benátky, Chrastná, Františkov a Smrk.

Celková katastrální plocha je 1856 ha, z toho je 58% orná půda. Pětina katastru obce je osázena lesním porostem. Vzhledem ke geografické poloze bychom našli v obci velmi málo ploch s travním porostem.

Do obce vede silnice III. třídy. Rozsáhlým územím obce vede silnice 335 Mnichovice - Sázava - Uhlířské Janovice - Zbraslavice. V obci nenajdeme železniční trať, ale projíždí zde autobusy linky Uhlířské Janovice – Praha, Háje, dále linka Horní Kruty – Sázava a linky do Kácova, Kutné Hory, Sázavy, Soběšína, Uhlířských Janovic a Zruče nad Sázavou.

V obci nalezneme 17 firem, např. ZAS Úžice, a.s., SDH Radvanice, TEAM-STAV, Sbor církve adventistů sedmého dne Sázava, dále je zde 85 živnostníků a 28 osob uvedených v obchodním rejstříku.

Úžice

Uprostřed obce stojí kostel Nanebevzetí Panny Marie z 12.století, který byl vybudován v románském stylu a tento charakter si zachoval dodnes a patří k významným architekturám své doby, okolo kostela se rozkládá hřbitov. V obci je zrekonstruována bývalá budova školy a nyní se v budově nachází obecní úřad, knihovna a zdravotní středisko, kde má ordinaci jeden praktický lékař. V současné době je zde 104 stálých obyvatel, ostatní chalupy jsou využívány spíše rekreačně. V obci je v zimním období využíván lyžařský vleč.

Mezi největší podniky patří ZAS Úžice se sídlem v Karlovicích, který obhospodařuje přes 2.000 ha zem.půdy. Místní obyvatelé zde našli pracovní místa. ZAS Úžice, a.s. vznikla 14.12.1998 a má několik předmětů podnikání:

- Výroba elektřiny
- silniční motorová doprava - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti do 3,5 tuny včetně, - nákladní vnitrostátní provozovaná vozidla o největší povolené hmotnosti nad 3,5 tuny, - vnitrostátní příležitostná osobní, - mezinárodní příležitostná osobní
- diagnostická, zkušební a poradenská činnost v ochraně rostlin a ošetřování rostlin, rostlinných produktů, objektů a půdy proti škodlivým organismům přípravky na ochranu rostlin nebo biocidními přípravky
- opravy ostatních dopravních prostředků a pracovních strojů
- činnost účetních poradců, vedení účetnictví, vedení daňové evidence
- výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona
- opravy silničních vozidel
- zemědělství, včetně prodeje nezpracovaných zemědělských výrobků
- řeznictví a uzenářství³⁰

Základní kapitál činí 94.000.000 Kč. Statutární orgán tvoří 5 členů, z toho je 1 předseda, 1 místopředseda a 3 členové. Dozorčí rada má 3 členy.

Čekanov

Žije zde 93 stálých obyvatel. V obci působí SDH, které má k dispozici hasičskou zbrojnici.

Radvanice

Největší vesnice obce Úžice má 127 stálých obyvatel. Najdeme zde mateřskou školu, která poskytuje zázemí 25 dětem. V této obci dobře působí SDH, které provedlo opravu hasičské zbrojnice. Zde taktéž najdeme obyvateli hodně využívanou knihovnu.

³⁰ Obchodní a živnostenský rejstřík. Dostupné online na [http://www.bizbiz.cz/v2/firmy/107423/zas-uzice-a-s\[cit.20.5.2014\]](http://www.bizbiz.cz/v2/firmy/107423/zas-uzice-a-s[cit.20.5.2014])

Nechyba

Zde žije 110 stálých obyvatel. Nachází se tu nově zrekonstruovaný obchod, od roku 2014 ve vlastnictví obce. Z památek se v obci nachází výklenková kaple Panny Marie a Sv. Prokopa.

Mělník

Má stálých 77 obyvatel a je to nejvýše položená obec. Obec je významná tím, že se zde narodil generál Jaroslav Vedral Sázavský, který hrdinně padl 6.10.1944 na Dukle a zde má vystavěn památník a bustu.

Benátky

Mají 32 stálých obyvatel. V blízkosti rybníka je usedlost pana Obermana, který se zabývá chovem a výcvikem koní a provozuje zde restauraci.

Chrastná

Má 29 stálých obyvatel. Dominantou obce je rozsáhlý rybník, ze kterého byl dříve napájen zdejší mlýn, který byl zrekonstruován svým majitelem.

Františkov

Nejmenší osadou celé obce je Františkov, který nyní má pouze 5 stálých obyvatel a 8 čísel popisných.

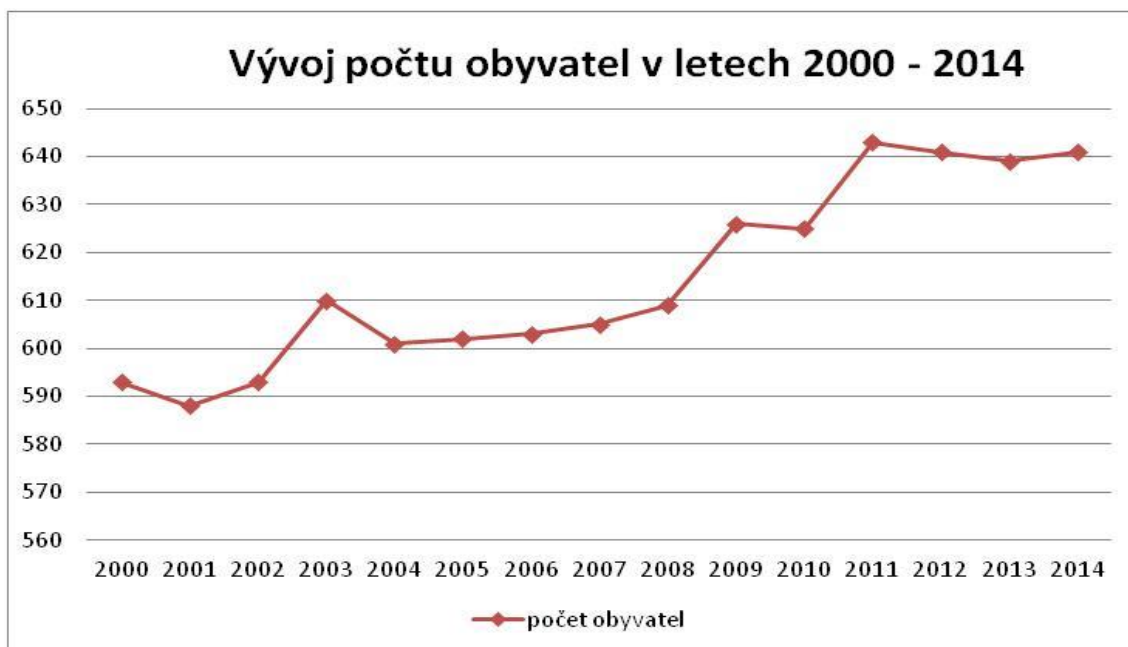
Smrk

Má 69 stálých obyvatel.³¹

³¹ Obec Úžice. Dostupné online na ww.obecuzice.cz[cit.20.5.2014]

4.1.1 Demografická struktura

Graf č. 1 znázorňuje vývoj počtu obyvatel v letech 2000 - 2014. Je na něm jasně patrná stagnace obyvatelstva. To může být způsobeno nárůstem novostaveb a mladých rodin, které začali v obcích stavět nebo se sem přistěhovali.

Graf 1 Vývoj počtu obyvatel v letech 2000 – 2014

Zdroj: <http://czso.cz/>, 16.12.2016, vlastní zpracování

Dalším ukazatelem demografické struktury obce je její věková struktura, kterou znázorňuje tabulka č. 1 a graf č. 2. V obci mají největší zastoupení obyvatelé ve věku od 36 -50 let a obyvatelé ve věku 51 – 65+ let. Nezanedbatelný počet obyvatel tvoří také děti a osoby do 35 let, což je 38 % obyvatel obce. Nejstaršímu občanovi je 94 let.

Věk	Úžice	Radvanice	Smrk	Čekánov	Mělník	Benátky	Nechyba	Chrastná	Celkem
0-14	19	23	6	10	11	2	14	1	86
15 - 25	13	14	7	4	8	3	21	2	72
26 -35	18	14	10	17	11	4	10	5	89
36 -50	17	29	20	14	18	8	34	4	144
51 - 64	17	21	10	21	15	7	18	10	119
65+	20	26	16	27	14	8	13	7	131
Celkem	104	127	69	93	77	32	110	29	641

Tabulka 1 Věkové rozložení obyvatel obce Úžice

zdroj: <http://czso.cz/>, 16.12.2016, vlastní zpracování

Graf 2 věkové rozložení obyvatelstva obce Úžice

Zdroj: <http://czso.cz/>, 16.12.2016, vlastní zpracování

4.1.2 Volby do zastupitelstva v roce 2014

Volby do zastupitelstva obce se konaly 10.10. – 11.10.2014. V obci byla sestavena kandidátní listina nezávislí kandidáti. Volební účast v obci činila 62,86 %, což znamená, že bylo volit 325 občanů z 517. Zvolené kandidáty a jejich pořadí uvádí tabulka č. 2.³²

Ve volbách bylo zvoleno 15 zastupitelů obce a ti usedli do jednotlivých výborů zastupitelstva obce. Každý výbor má jednoho předsedajícího a další dva členy, jedná se o kontrolní výbor a finanční výbor. V čele zastupitelstva stojí uvolněný starosta Ing. Václav Dlasek. Protože je zastupitelstvo obce 15 členné, je v obci zřízena rada obce. Dle zákona 128/2000 Sb. o obcích je v obci zřízen kontrolní a finanční výbor.

³² Volby. Dostupné online na <http://volby.cz> [cit.20.5.2014]

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující	Politická	Hlasy		Pořadí
číslo	název	poř.	příjmení, jméno, tituly	věk	strana	příslušnost	abs.	v %	zvolení
		číslo							
2	David Kocourek	1	Kocourek David	29	NK	BEZPP	122	100	1
4	Václav Kopáček	1	Kopáček Václav	35	NK	BEZPP	111	100	1
6	Milan Bohata	1	Bohata Milan	39	NK	BEZPP	117	100	1
7	Jaroslav Kmoch	1	Kmoch Jaroslav	47	NK	BEZPP	129	100	1
8	Jaroslav Sadílek	1	Sadílek Jaroslav	36	NK	BEZPP	101	100	1
10	Michal Trojan	1	Trojan Michal	42	NK	BEZPP	105	100	1
11	Josef Novák	1	Novák Josef	49	NK	BEZPP	152	100	1
12	Václav Dlasek	1	Dlasek Václav	56	NK	BEZPP	241	100	1
13	Petr Šafránek	1	Šafránek Petr	53	NK	BEZPP	93	100	1
16	Helena Gabrielová	1	Gabrielová Helena	41	NK	BEZPP	116	100	1
17	Martin Novák	1	Novák Martin	45	NK	BEZPP	118	100	1
20	Jiří Špak	1	Špak Jiří	51	NK	BEZPP	99	100	1
22	Josef Šafra	1	Šafra Josef	57	NK	BEZPP	86	100	1
23	Pavel Bareš	1	Bareš Pavel	38	NK	BEZPP	128	100	1
24	Roman Hromas	1	Hromas Roman	37	NK	BEZPP	108	100	1

Tabulka 2 Zvolení kandidáti do zastupitelstva

Zdroj: <http://www.volby.cz/>, 16.12.2016

4.2 Město Uhlířské Janovice

Uhlířské Janovice leží 17km jihozápadně od Kutné Hory na mírně zvlněné planině, stoupající pozvolna z Polabské nížiny. Do okolí města zasahují poslední výběžky Českomoravské vrchoviny a Středočeské pahorkatiny. Nejvyšší bod okolí je vrch Březina (555m) mezi obcemi Sudějov a Žandov. Průměrnou výšku zdejší krajiny 427m má i janovické náměstí. Město leží na soutoku dvou potoků Kochánovského a Lhoteckého, k nimž se níže připojuje potok Sudějovský (Anenský). Spojené toky napájejí Vavřínecký rybník. Tento potok za Vavříneckým rybníkem dostává postupně několik názvů: Vavřinec, Kouřimka, Plaňanka. Jako Výrovka se vlévá do Labe poblíž Nymburka. Hlavní pramen Výrovky je v obci Kochánov u autobusové zastávky. V janovickém okolí je hojnost rybníků, z nichž největší je Vavřínecký s plochou přes 71ha, založený již v roce 1472.

V čele města stojí starosta Mgr. Jiří Buchta. Město má 15-ti členné zastupitelstvo, proto také zřizuje radu města. Ve městě nalezneme dvě organizační složky – městskou knihovnu a kulturní informační centrum.

4.2.1 Historie města

Okolí města, ač lesnaté a močálovité, bylo zřejmě osídleno již odedávna a patřilo ke kraji kouřimských Zličanů. Důkazem jsou archeologické nálezy z okolí. V okolních lesích pálili uhlíři v milířích dřevěné uhlí a prodávali ho do různých měst a tvrzí. Uhlířství zde zaniklo až počátkem 18. století.

Zdejší krajinu drželi asi od roku 1167 páni z Divišova (později ze Šternberka), kteří založili roku 1242 svůj hrad nad řekou Sázavou Český Šternberk. Zakladatelem Uhlířských Janovic byl Jan ze Šternberka (podle něho tedy název Janovice). Možno pouze usuzovat, že k založení došlo v roce 1250, neboť první písemná zmínka o našem městě je až z roku 1352. Město patřilo Šternberkům až do roku 1750, kdy bylo připojeno k panství Rataje nad Sázavou. Přívlastek ve svém názvu Uhlířské (někdy také Uhelné) je znám již někdy ve 14. století a připomíná místní uhlíře.

Uhlířské Janovice jako město poddanské žilo životem podobným všem těmto městům. Někteří z pánů vládli tvrdě, jiní byli v dosti dobrém poměru s janovickými obyvateli. V časech nesnesitelného útlaku povstal zdejší lid několikrát proti svým pánům (např. roku 1626, 1627, 1680). Svě neblahé stopy ve městě i v okolí zanechaly obě světové války. V první světové válce padlo 72 mužů, ve druhé byl počet obětí 71 lidí. Naše město bylo centrem ilegálního protifašistického odboje celého širokého okolí. V jeho čele stál řídicí učitel Josef Balvín, který byl za svou činnost popraven. V květnovém povstání 1945 v bojích položili za svobodu své životy dva místní občané Jaroslav Košvanec (u Jindic) a Vladimír Ptáček (u Sázavy). V poválečných letech nastal ve městě - tak jako jinde - rozvoj mírového života. Vznikaly nové závody, obchody, služby, kulturní a sportovní zařízení. V polistopadovém období začal zdárně bohatý rozvoj soukromého podnikání.

4.2.2 Městský znak

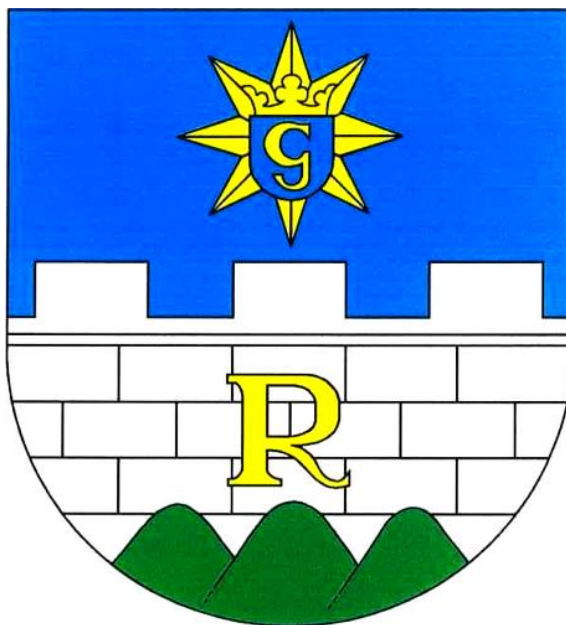
Původní znak z roku 1540 byl vlastně erb Šternberků: osmipaprsková hvězda na modrém štítě.

Po vzbouření nekatolíků na šternberském panství r. 1627 měly Janovice vrchností zakázáno tento znak používat. Teprve po roce 1739 smělo město tento znak opět užívat.

Později majitelé Šternberka hraběnka Marie Barbora z Götzů a její manžel hrabě František Antonín Roggendorf městu určili (spíš vnutili) znak nový, který je dosud užíván. Písmena „G“ a „R“ jsou tedy iniciálami těchto majitelů.

Popis znaku

Na spodku modrého štítu jsou tři zelené pahorky (milíře) a nad nimi stojí stříbrná městská hradba z kvádrů se třemi stínkami cimbuří; uprostřed hradby je zlaté písmeno R (hrabě Roggendorf) a nad hradbou se vznáší zlatá osmipaprsková šternberská hvězda v modrém poli, která nese malý modrý štítek se zlatou korunkou a zlatým písmenem G (hraběnka z Götzů).³³

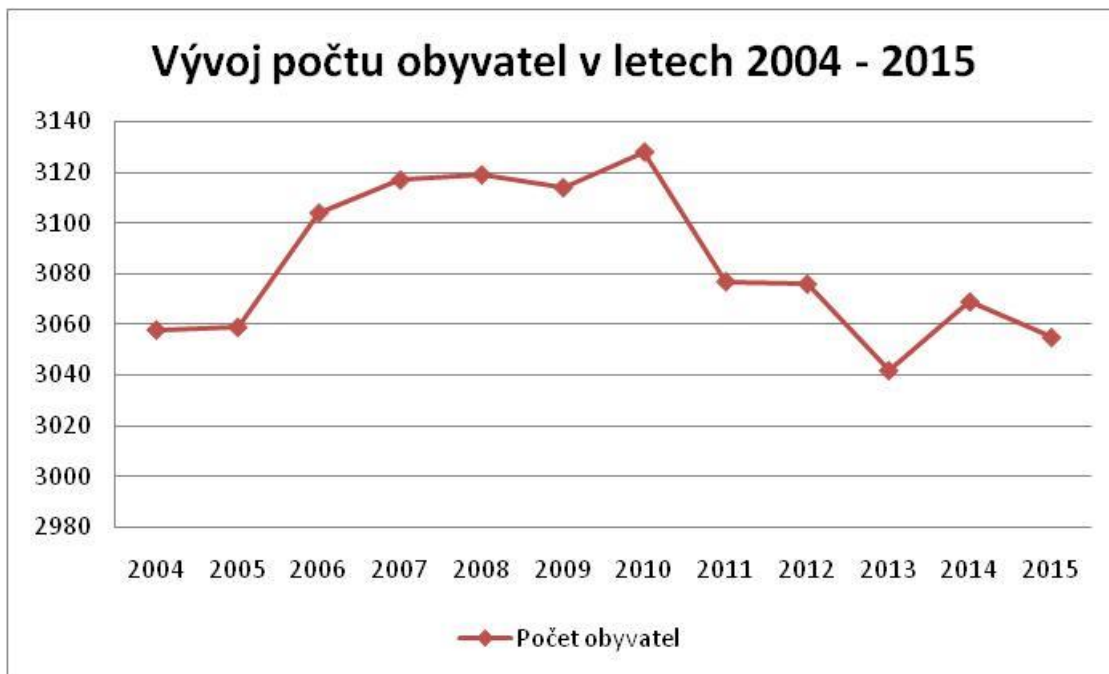
Obrázek 1 Znak města Uhlířské Janovice

Zdroj: www.uhlirskejanovice.cz

³³ www.uhlirskejanovice.cz

4.2.3 Demografická struktura

Graf č. 3 znázorňuje vývoj počtu obyvatel v letech 2004 - 2015. Z grafu lze vidět, že ve městě počet obyvatel kolísá. Do roku 2010 byl vidět nárůst, poté od roku 2010 do roku 2013 byl pokles obyvatelstva až na počet 3 040 obyvatel.

Graf 3 Vývoj počtu obyvatel v letech 2000 – 2014

Zdroj: <http://czso.cz/>, 16.12.2016, vlastní zpracování

Dalším ukazatelem demografické struktury obce je její věková struktura, kterou znázorňuje tabulka č. 3 a graf č. 4. Město má dle grafu poměrně vyrovnané zastoupení všech věkových skupin. Ve městě mají největší zastoupení obyvatelé ve věku od 36 -50 let a to 22% a obyvatelé ve věku 51 – 64 let, těch žije ve městě 536. 46% obyvatel obce tvoří děti a osoby do 35 let, což je skoro polovina všech obyvatel ve městě. Nejstaršímu občanovi je 92 let.

Věk	Počet obyvatel
0-14	484
15-25	459
24-35	473
36-50	665
51-64	536
65+	438
Celkem	3055

Tabulka 3 Věkové rozložení obyvatel města Uhlířské Janovice

zdroj: <http://czso.cz/>, 16.12.2016, vlastní zpracování

Graf 4 věkové rozložení obyvatelstva města Uhl. Janovice

Zdroj: <http://czso.cz/>, 16.12.2016, vlastní zpracování

4.2.4 Volby do zastupitelstva v roce 2014

Volby do zastupitelstva obce se konaly 10.10. – 11.10.2014. Ve městě bylo sestaveno 5 kandidátních listin: ODS, Hasiči, KSČM, ČSSD a Nezávislí 2014. Volební účast v obci činila 42,23 %, což znamená, že bylo volit 1 038 občanů z 2 458. Zvolené kandidáty a jejich pořadí uvádí tabulka č. 4.³⁴

Ve volbách bylo zvoleno 15 zastupitelů města a ti usedli do jednotlivých výborů zastupitelstva města. Každý výbor má jednoho předsedajícího a další dva členy, jedná se o kontrolní výbor a finanční výbor. Všele zastupitelstva stojí uvolněný starosta Mgr. Jiří Buchta. Protože je zastupitelstvo obce 15 členné, je ve městě zřízena rada města, která má 5 členů a to starostu, místostarostu a další 3 členy zastupitelstva.

Kandidátní listina		Kandidát			Navrhující	Politická	Hlasy		Pořadí
číslo	název	poř.	příjmení, jméno, tituly	věk	strana	příslušnost	abs.	v %	zvolení
		číslo							
1	Občanská demokratická strana	2	Nešporová Karla MUDr.	59	ODS	BEZPP	361	13,56	1
1	Občanská demokratická strana	1	Brožková Andrea Mgr.	32	ODS	ODS	341	12,8	2
1	Občanská demokratická strana	3	Filip Vladislav	40	ODS	BEZPP	306	11,49	3
2	Hasiči	4	Pěkná Zuzana Mgr.	27	NK	BEZPP	233	13,29	1
2	Hasiči	3	Karda Aleš Ing.	40	NK	BEZPP	188	10,72	2
3	Komunistická str. Čech a Moravy	1	TRÁVNÍČEK Jaroslav	65	KSCM	KSCM	234	16,63	1
4	Křesť. demokr. unie - Čs. str. lid.	1	Cervený Květoslav	46	KDU-CSL	BEZPP	252	15,7	1
4	Křesť. demokr. unie - Čs. str. lid.	6	Mašín Radek MVDr.	40	KDU-CSL	BEZPP	223	13,89	2
5	Česká str. sociálně demokrat.	2	Kopecný Milan	54	ČSSD	BEZPP	295	18,98	1
5	Česká str. sociálně demokrat.	1	Filip Miroslav DiŠ.	42	ČSSD	ČSSD	176	11,32	2
6	NEZÁVISLÍ 2014	1	Buchta Jiří Mgr.	49	NK	BEZPP	525	11,38	1
6	NEZÁVISLÍ 2014	3	Cerník Miloslav MVDr.	56	NK	BEZPP	521	11,3	2
6	NEZÁVISLÍ 2014	2	Zvejska Karel MUDr.	63	NK	BEZPP	425	9,21	3
6	NEZÁVISLÍ 2014	4	Kratochvíl Libor Mgr.	39	NK	BEZPP	413	8,95	4
6	NEZÁVISLÍ 2014	5	Svarcová Lenka Mgr.	44	NK	BEZPP	354	7,67	5

Tabulka 4 Zvolení kandidátů do zastupitelstva

Zdroj: <http://www.volby.cz/>, 16.12.2016

³⁴ Volby. Dostupné online na <http://volby.cz> [cit. 20.5.2014]

5 Analýza hospodaření obce Úžice

5.1 Analýza příjmů obce Úžice

Příjmy jsou pro obec nejdůležitější částí, neboť bez nich by obec nebyla schopna fungovat a vykonávat jakoukoliv činnost.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové příjmy (Kč)	6 333 995	6 809 436	7 788 967	11 495 593	8 622 332
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	10 134,39	10 912,56	12 113,48	17 961,86	13 493,48
Bazický index (%)	100,00	107,51	122,97	181,49	136,13
První diference (Kč)	-	475 441	979 531	3 706 626	-2 873 261
Koeficient růstu	-	1,08	1,144	1,48	0,75
Tempo růstu (%)	.	107,51	114,38	147,59	75,01

Tabulka 5 Rozbor příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

V tabulce č.5 můžeme dle rozboru vidět, že příjmy obce mají vzrůstající tendenci. Rok 2014 byl pro Obec Úžice výjimečný a byl zde velký nárůst příjmů a to z důvodu přijaté dotace na víceúčelový traktor Johndeere ve výši 1 314 967 Kč.

Graf č. 5 znázorňuje, že největší podíl na celkových příjmech mají příjmy daňové, proto mají stejně jako celkové příjmy vzrůstající tendenci. Tyto příjmy přesáhly ve všech letech hranici 5 000 000 Kč. Nedaňové příjmy se v těchto letech pohybují přibližně na stejné úrovni, jen v roce 2014 můžeme vidět nárůst o cca 500 000 Kč. Důvodem byla přijatá pojistná náhrada za shořelou stodolu v Obci Úžice. U transferů máme podobný vývoj, zde byl větší nárůst taktéž v roce 2014. Tento nárůst byl způsoben přijatou dotací na traktor Johndeere. Kapitálové příjmy plynou z prodeje dlouhodobého majetku, v tomto případě nejvíce z prodeje pozemků ve vlastnictví obce. Příjmy jsou dále podrobněji rozebrány v další části práce.

Graf 5 Struktura a vývoj příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy se nejvíce podílí na celkových příjmech. Mají vzrůstající tendenci a od roku 2013 se pohybují nad hranicí 7 000 000 Kč. Dle tabulky můžeme vidět, že v posledních dvou letech je nárůst daňových příjmů velice podobný.

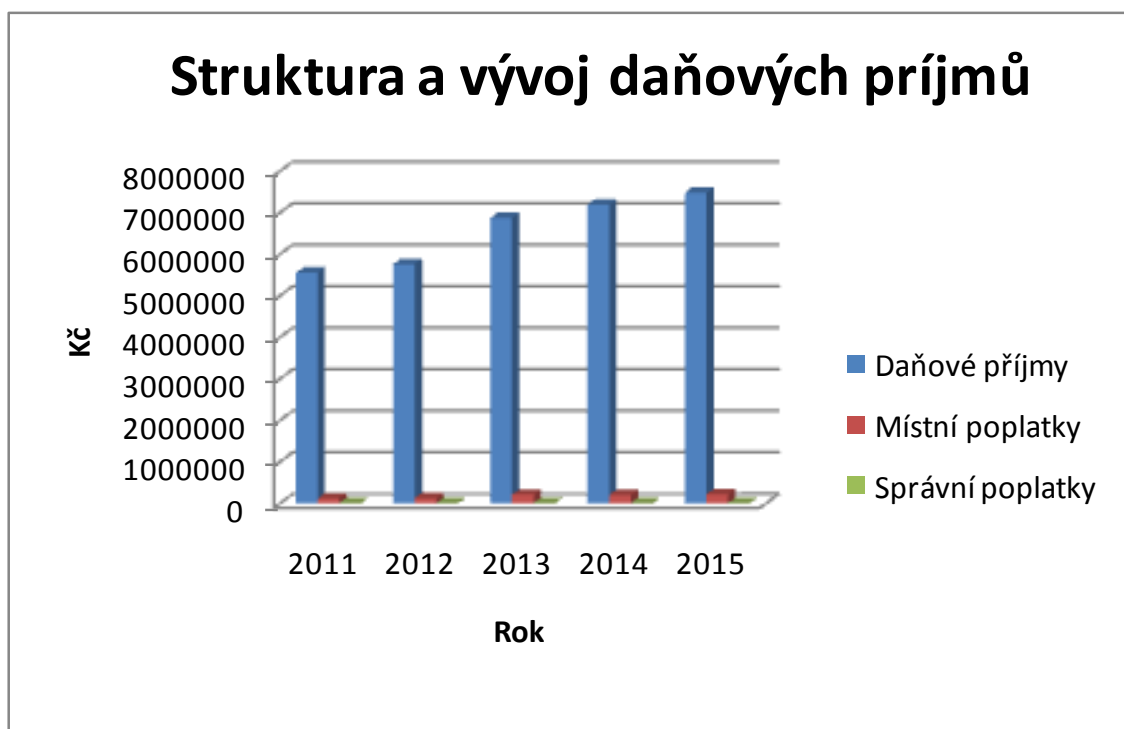
	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové daňové příjmy (Kč)	5 684 803	5 902 819	7 098 652	7 410 416	7 714 108
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	9 095,68	9 459,65	11 039,89	11 578,78	12 072,16
Bazický index (%)	100,00	103,84	124,87	130,35	135,70
První diference (Kč)	-	218 016	1 195 833	311 764	303 692
Koeficient růstu	-	1,04	1,203	1,04	1,04
Tempo růstu (%)	.	103,84	120,26	104,39	104,10

Tabulka 6 Rozbor daňových příjmů obce za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

Z grafu č.6 je vidět, že největší podíl na daňových příjmech mají samotné daně. Největší podíl na daňových příjmech obce Úžice má DPH, která činí cca 2 500 000 Kč ročně, daň z příjmu právnických osob, která činí cca 1 500 000 Kč ročně a daň z nemovitosti, která činí cca 1 000 000 ročně. V nemalé míře se na těchto příjmech podílí také daň ze závislé činnosti, ta činí také cca 1 000 000 Kč a daň z příjmu fyzických osob.

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí, které zahrnují poplatky za provoz systému a shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů a poplatky za psy, zaznamenaly největší růst v roce 2013. To hlavně z důvodu, že v tomto roce byl navýšen poplatek ze 150,- Kč na 250,- Kč trvale žijící osoba a ze 150,- na 300,- Kč rekreanti. Od roku 2013 se tak, tyto příjmy pohybují nad hranicí 200.000,- Kč ročně. Správní poplatky, které zahrnují z největší míry ověřování podpisů a listin, dále tyto poplatky zahrnují přihlašování k trvalému pobytu, výpis z KN, výpis z rejstříku trestu, z obchodního rejstříku apod. vykazují v těchto 5ti letech rovnoměrný vývoj. V roce 2011 činily tyto poplatky 8 500 Kč a v roce 2015 11 780 Kč.

Graf 6 Struktura a vývoj daňových příjmů obce Úžice za rok 2011-2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.1.2 Nedaňové příjmy

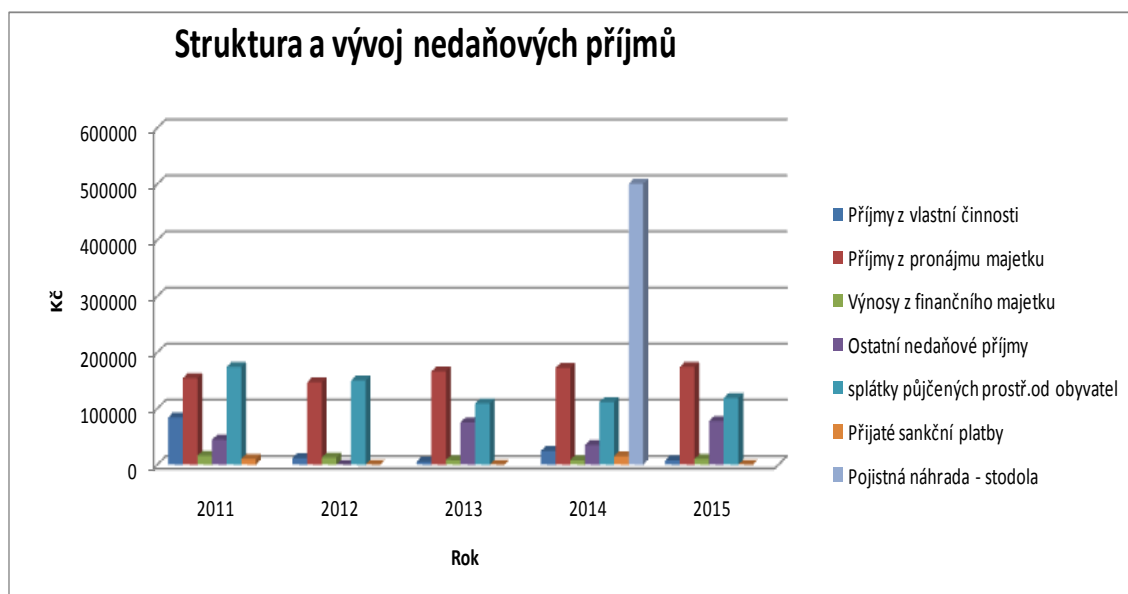
V níže uvedené tabulce č. 7 je zaznamenán vývoj nedaňových příjmů v letech 2011 - 2015. Tyto příjmy, vyjma roku 2014, vykazují rovnoměrný vývoj. V roce 2014 je nárůst o 503 163 Kč způsoben přijatou pojistnou náhradou za shořelou stodolu v Obci Úžice.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové nedaňové příjmy (Kč)	482 778	320 302	363 427	866 590	387 175
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	772,44	513,30	565,21	1 354,05	605,91
Bazický index (%)	100,00	66,35	75,28	179,50	80,20
První diference (Kč)	-	-162 476	43 125	503 163	-479 415
Koeficient růstu	-	0,66	1,135	2,38	0,45
Tempo růstu (%)	.	66,35	113,46	238,45	44,68

Tabulka 7 Rozbor nedaňových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

Struktura a vývoj nedaňových příjmů je znázorněn v grafu č.7, z něhož vyplývá, že nejvyšším nedaňovým příjmem byla již výše zmiňovaná přijatá pojistná náhrada. Položka příjmy z pronájmu majetku, která výrazně ovlivňuje nedaňové příjmy vykazuje relativně vyrovnaný stav. Tyto příjmy, mimo roku 2012, překročili hranici 150 000 Kč. Příjmy z vlastní činnosti vykazují v těchto letech nerovnoměrný vývoj. V roce 2011 tuto částku ovlivnila položka věcné břemeno, což je jednorázová platba za vznik nebo odstranění věcného břemena, která právě byla v tomto roce 82 541 Kč. V roce 2014 ovlivnili tuto částku příjmy z prodeje vodoměrů, jelikož v roce 2014 se vybudoval vodovod v části obce – Nechyba. Do těchto příjmů taktéž výrazně zasahují splátky půjček o obyvatel. Půjčku ve výši 100 000,- s úrokem 5 000,- půjčovala obec Úžice v letech 2001 – 2010 vybraným občanům na rekonstrukci bydlení. Tito občané splácejí tuto půjčku po dobu 10ti let, každý měsíc 1 000 Kč. Výnosy z finančního majetku mají v těchto letech klesající tendenci, v roce 2011 byly 15 828 Kč a v roce 2015 už pouhých 9 754 Kč. Sankční platbu jsem zaznamenala pouze v letech 2011 a 2014 od ZAS Úžice.

Graf 7 Struktura a vývoj nedaňových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.1.3 Kapitálové příjmy

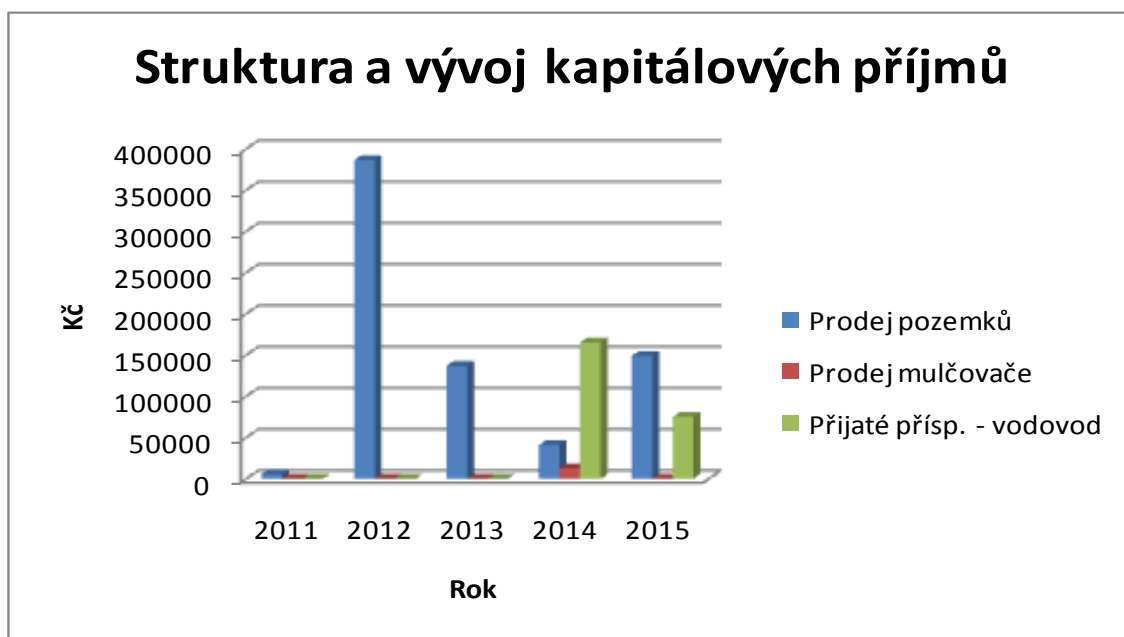
V tabulce č.8 je vidět vývoj kapitálových příjmů, které jsou svým podílem k celkovým příjmům nejmenší a od roku 2011 mají nerovnoměrný vývoj. Nejvyšší kapitálové příjmy byly v roce 2012, tento rok zaznamenal nárůst o 381 115 Kč oproti roku 2011. Tento nerovnoměrný vývoj je také ovlivněn strukturou kapitálových příjmů.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové kapitálové příjmy (Kč)	5 330	386 445	136 645	218 666	223 750
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	8,53	619,30	212,51	341,67	350,16
Bazický index (%)	100,00	7250,38	2563,70	4102,55	4197,94
První diference (Kč)	-	381 115	-249 800	82 021	5 084
Koeficient růstu	-	72,50	0,354	1,60	1,02
Tempo růstu (%)	.	7250,38	35,36	160,02	102,33

Tabulka 8 Rozbor kapitálových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

V grafu č. 8 můžeme vidět znázorněnou struktura a vývoj kapitálových příjmů obce v letech 2011 – 2015. Kapitálové příjmy obce Úžice tvořila, v letech 2011 – 2013, pouze 1 položka a to prodej dlouhodobého majetku, resp. prodej pozemků ve vlastnictví obce. Vývoj těchto příjmů je velice nevyrovnaný. V roce 2012 zaznamenaly nárůst, z toho důvodu, že v obci proběhla digitalizace pozemků. V roce 2014 a 2015 tvořily kapitálové příjmy také přijaté příspěvky na vodovod. Tento příspěvek činil 10 000 Kč na jednu přípojku. Celkem tedy 350 000 Kč. V roce 2014 zde můžeme zaznamenat příjem z prodeje mulčovače ve výši 12 500 Kč.

Graf 8 Struktura a vývoj kapitálových příjmů obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.1.4 Dotace

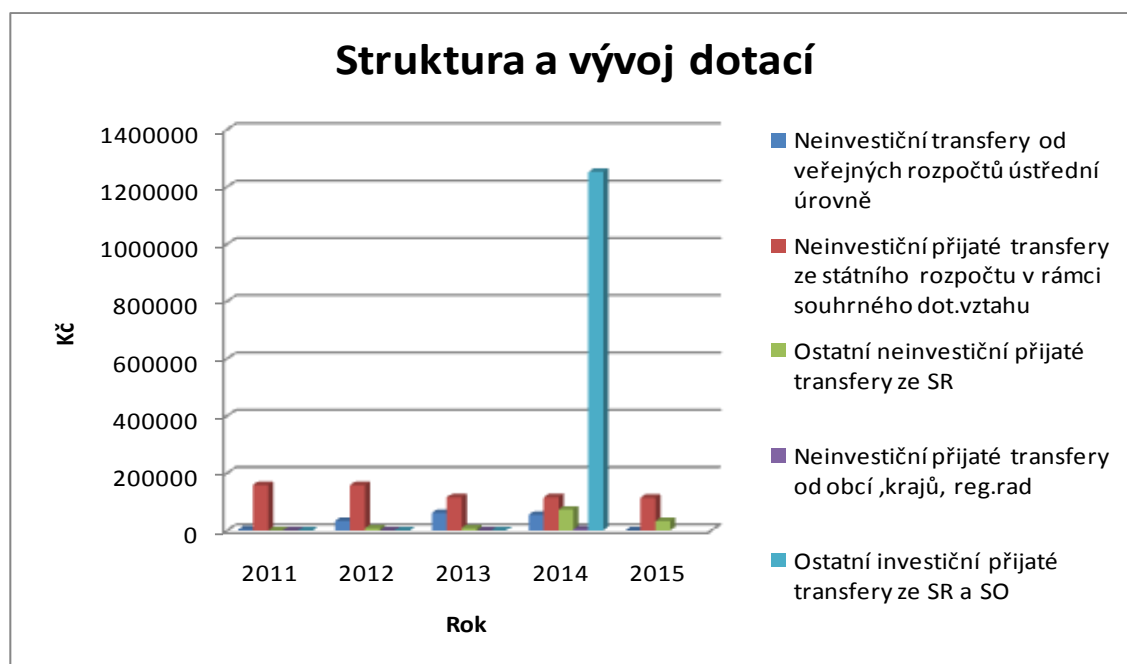
Dotace za posledních 5 let vykazují, mimo roku 2014, vcelku vyrovnaný vývoj. Tento vývoj můžeme vidět v tabulce č.9. Rok 2014 je mimořádný, z důvodu přijaté dotace na traktor Johndeere ve výši 1 314 967 Kč. Tato dotace byla poskytnuta z fondu Ministerstva životního prostředí.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové dotace (Kč)	162 062	199 870	185 242	1 499 921	147 300
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	259,30	320,30	288,09	2 343,63	230,52
Bazický index (%)	100,00	123,33	114,30	925,52	90,89
První diference (Kč)	-	37 808	-14 628	1 314 679	-1 352 621
Koeficient růstu	-	1,23	0,927	8,10	0,10
Tempo růstu (%)	.	123,33	92,68	809,71	9,82

Tabulka 9 Rozbor dotací obce za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

Struktura a vývoj dotací obce Úžice je znázorněn v grafu č. 9. Obec Úžice, kromě roku 2014, přijala do svého rozpočtu pouze neinvestiční transfery. Transfery proudí z veřejných rozpočtů ústřední úrovně. V letech 2011 - 2015 přijala obec neinvestiční transfery od veřejných rozpočtů ústřední úrovně v částce 153 324Kč. Tyto transfery zahrnovaly dotace na volby, konaných v letech 2012,2013 a 2014. V roce 2012 obec poprvé přijala dotaci z úřadu práce ve výši 8 000 Kč. V letech 2013 - 2015 opět obec přijala dotaci od úřadu práce. V roce 2013 ve výši 8 000 Kč, v roce 2014 10 500 Kč a v roce 2015 ve výši 33 000 Kč. Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu mají v těchto letech klesající tendenci. Jediným investičním transferem byla dotace na traktor Johndeere v roce 2014.

Graf 9 Struktura a vývoj dotací obce Úžice za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.2 Analýza výdajů obce Úžice

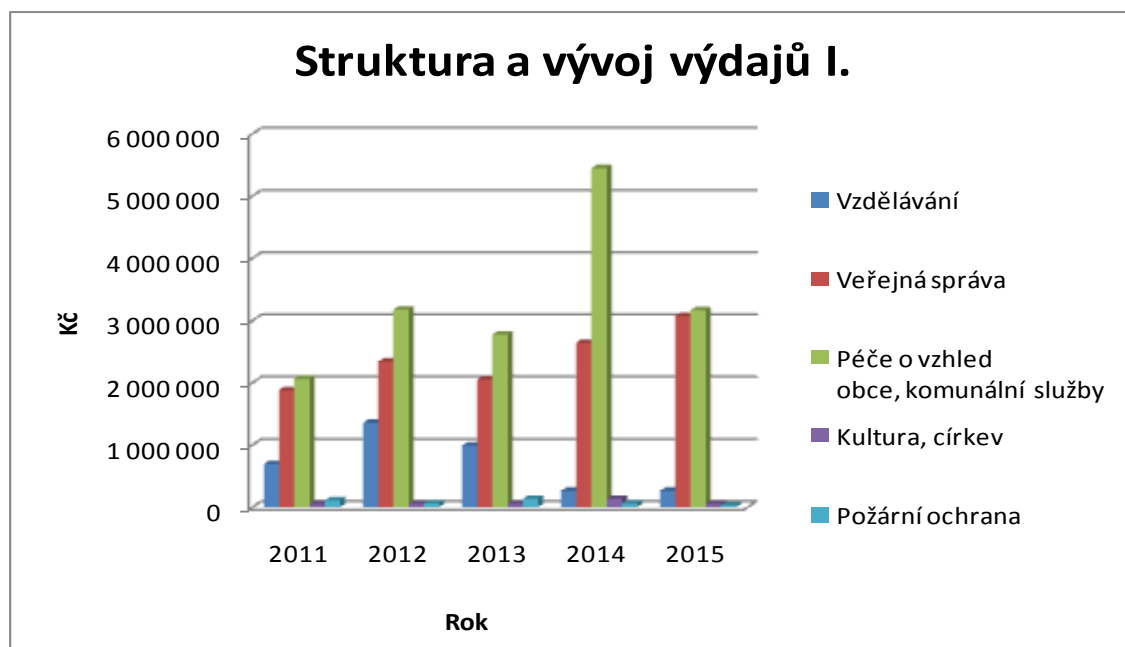
Analýza výdajů byla provedena na základě odvětvového třídění rozpočtové skladby. Výdaji jsou financovány potřeby obyvatel a jsou těžko plánovatelné, jelikož může docházet k nepředvídatelným událostem v průběhu roku. Z tabulky č.10 je zřejmé, že výdaje v posledních 5 letech vykazovali nerovnoměrný vývoj. Nejnížší byly v roce 2011 a dosahovaly výše 6 039 951. Největší výdaje byly v roce 2014 a to celých 11 373 318 Kč.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové výdaje (Kč)	6 039 951	7 781 439	6 952 629	11 373 318	7 268 556
Výdaje na 1 obyvatele (Kč)	9663,92	12470,25	10812,80	17770,81	11374,89
Bazický index (%)	100	128,83	115,11	188,30	120,34
První diference (Kč)	-	1 741 488	-828810	4420689	-4104762
Koeficient růstu	-	1,29	0,893	1,64	0,64
Tempo růstu (%)	-	128,83	89,35	163,58	63,91

Tabulka 10 Analýza výdajů obce za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

Obec Úžice v letech 2011 - 2015 vykázala výdaje v odvětví vzdělání, kultury, ochrany životního prostředí, veřejné správy, požární ochrany, vodního hospodářství, silnic a bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.

Graf 10 Struktura a vývoj výdajů I. obce Úžice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

Graf č.10 znázorňuje strukturu a vývoj výdajů I., výdaje do vzdělání, kultury, církve, péče o vzhled obce, veřejné správy, požární ochrany, bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.

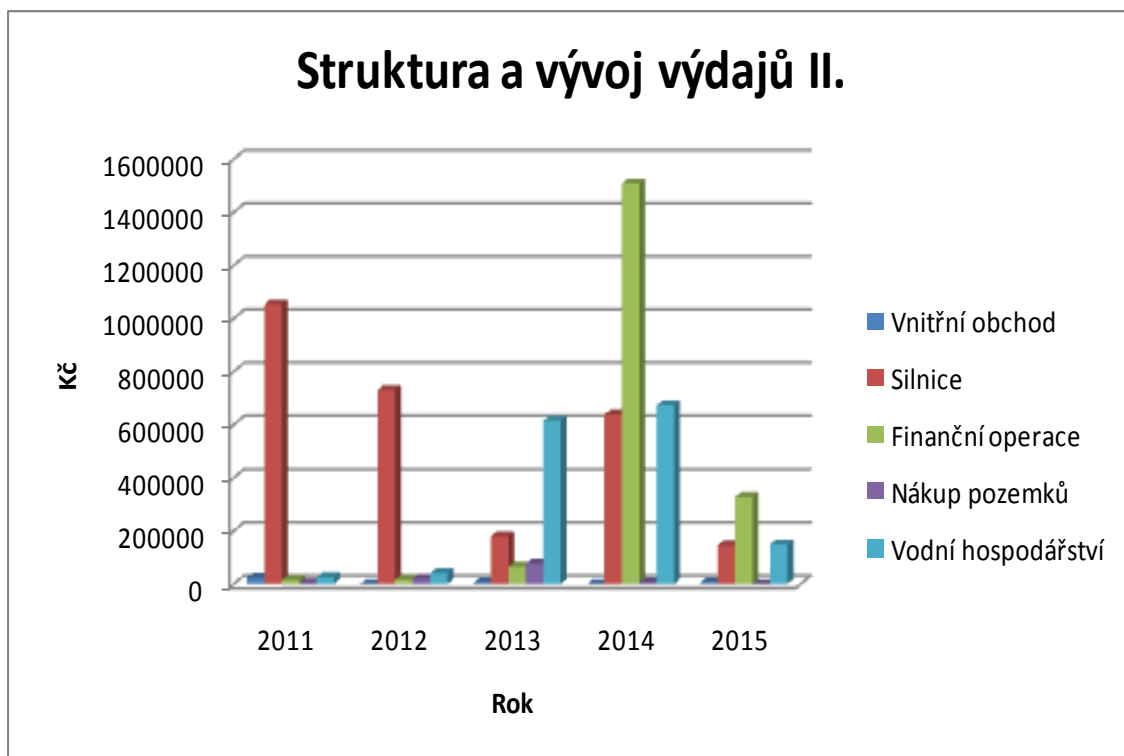
Výdaje do vzdělání činí výdaje na zařízení předškolní výchovy a základní školy, jelikož v obci Úžice se nachází pouze mateřská škola, zbytek výdajů na vzdělání činí poskytnuté transfery základním školám, kam dochází děti z této obce. Od roku 2011 činí příspěvek obce na provoz mateřské školy 250 000 Kč. Výdaje do vzdělání mají nerovnoměrný vývoj. V tomto případě je tento vývoj způsoben tím, že v roce 2012 začala I. etapa opravy mateřské školy v Radvanicích a v roce 2013 pokračovala II. etapa opravy. Mateřská škola prošla rekonstrukcí se zateplením budovy.

Největší výdaje obec vynaložila do péče o vzhled obce. Tyto výdaje zahrnují výdaje na sběr a svoz komunálních a nebezpečných odpadů a také péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň. Tyto výdaje byly největší v roce 2014 a dosahovaly výše 4 958 400 Kč a to z toho důvodu, že obec Úžice nakoupil víceúčelový traktor Johndeere. Tyto výdaje taktéž ovlivňuje položka veřejné osvětlení, ta každoročně dosahuje výše cca 350 000 Kč, pokud není plánovaná nějaká větší rekonstrukce. Nejnižší výdaje byly v roce 2011, v ostatních letech se pohybují na hranici 2 500 000 Kč – 3 000 000 Kč.

Výdaje do kultury a církve zahrnují výdaje na knihovnické činnosti, výdaje na ochranu památek a péči o kulturní dědictví. Výdaje se pohybují mírně nad hranicí 50 000Kč, pouze v roce 2014 byly 134 000 Kč. Tento nárůst byl zapříčiněn rekonstrukcí kulturní místnosti v budově obecního úřadu.

Výdaje na požární ochranu zahrnují výdaje na sbory dobrovolných hasičů jednotlivých vesnic. Vyšší výdaje než obvykle, byly v tomto případě v roce 2011 a 2013, kdy činily cca 115 000 Kč. V těchto letech se rekonstruovala hasičárna v Čekanově a poté přístřešek v hasičárně v Radvanicích.

Taktéž výdaje do veřejné správy vykazovaly nerovnoměrný vývoj. To je způsobeno i tím, že v některých letech byly speciálně výdaje na volby. Dalším faktorem je nákup programů. V roce 2015 obec zakoupila program na evidenci hřbitovů. A taktéž zakoupila nové počítačové vybavení (2 PC sestavy a 1 tiskárnu). Tyto výdaje zahrnují také výdaje na zastupitelské orgány. Tyto výdaje činí každý rok přibližně 900 000 Kč.

Graf 11 Struktura a vývoj výdajů II. obce Úžice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

Od roku 2011 do roku 2015 vykazovala obec Úžice nerovnoměrný vývoj výdajů II., výdajů na vnitřní obchod, silnice, vodní hospodářství, nákup pozemků a finanční operace. Tyto výdaje zaznamenává graf č.11.

Výdaje na vnitřní obchod, jsou výdaje, které byly investovány do prodejny v Radvanicích. Tyto výdaje mají velmi nerovnoměrný vývoj, v některých letech jsou dokonce nulové. Výdaje na silnici vykazují taktéž nerovnoměrný vývoj, tento vývoj se odvíjí od počtu opravených silnic ve vlastnictví obce Úžice. Nejvíce obec investovala v roce 2011, výdaje činily 1 052 610 Kč. Položka nákup pozemků má taktéž nerovnoměrný vývoj, v letech 2011 a 2013 činily pouhých 5000 Kč, největší výdaje byly v roce 2013 a to 77 318 Kč, z důvodu digitalizace pozemků v obci a následné koupě. V roce 2015 byly tyto výdaje 0 Kč.

Výdaje na pitnou vodu, vodní toky a vodohospodářská díla nepřekročili do roku 2012 hranici 42 000 Kč. V roce 2013 a 2014 se tato položka navýšila na cca 600 000 Kč, jelikož v těchto letech obec investovala do vybudování vodovodu na Nechybě. Příspěvek

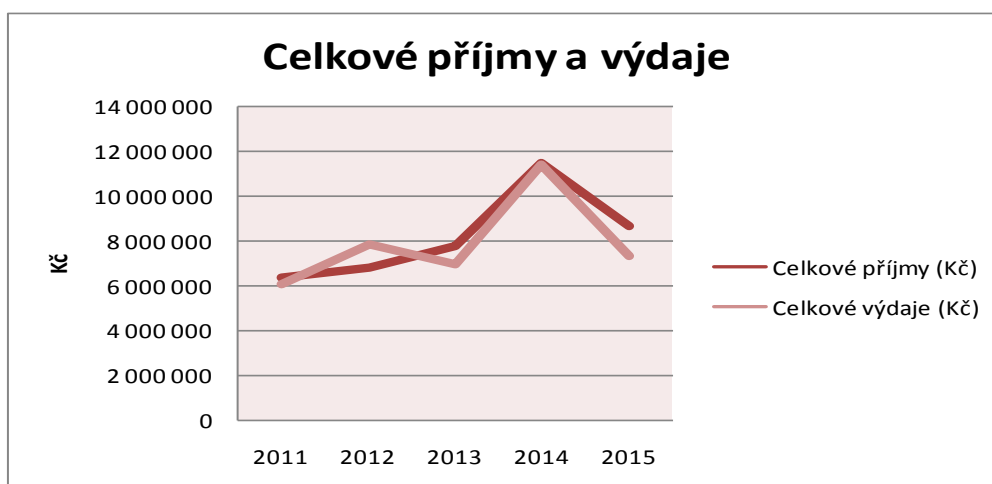
obyvatel činil 10 000 Kč jedna vodovodní přípojka. Na tento vodovod se napojilo 35 domácností a 3 budovy ve vlastnictví obce (Prodejna, knihovna a mateřská škola).

5.3 Zhodnocení hospodaření

Vývoj celkových příjmů a výdajů je znázorněn v grafu č. 12. Obec Úžice dosahovala v letech 2013 a 2015 přebytkového hospodářského výsledku, v roce 2012 obec vykazovala schodek rozpočtu a v letech 2011 a 2014 dosahovala jakžtakž vyrovnaného rozpočtu.

V roce 2011 měla obec příjmy ve výši 6 333 995 Kč a výdaje dosahovaly výše 6 039 951 Kč. Zde byl přebytek 294 044 Kč. V roce 2012 obec vykazovala schodek ve výši 972 003 Kč. Příjmy činily 6 809 436 Kč a výdaje byly ve výši 7 781 439. V roce 2013 činil přebytek 836 338 Kč. Příjmy byly 7 788 967 Kč a výdaje byly 6 952 629 Kč. V roce 2014 dosahovala obec příjmů ve velikosti 11 495 593 Kč a výdajů o velikosti 11 373 318 Kč. V roce 2015 došlo k výraznému nárůstu příjmu, oproti rokům, kdy nebyla čerpána žádná dotace, jak tomu bylo v roce 2014, na 8 622 333 Kč a výdaje činily 7 268 556 Kč, výsledek hospodaření tedy byl 1 353 777 Kč.

Pokud obec dosahuje schodku v rozpočtu, financuje tento rozdíl z finanční rezervy z minulých let.

Graf 12 Struktura a vývoj celkových příjmů a výdajů obce Úžice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.3.1. Ukazatel plnění rozpočtu

Ukazatel plnění rozpočtu ukazuje do jaké míry obec splnila schválený rozpočet. Tabulka č.11 uvádí velikost příjmů, které obec schválila a skutečné příjmy obce.

V roce 2011 byl schvalován rozpočet ve výši 5 000 000 Kč, následující rok byl rozpočet navýšen o 200 000 Kč. Od roku 2013 je vytvářen rozpočet na 6 000 000 Kč. V každém roce je schváleno několik rozpočtových opatření.

Ukazatel plnění rozpočtu v letech 2011 -2015 vždy překročil hranici 100%. Nejvýše v roce 2014 a to na 191,59 % a nejméně v roce 2011, kdy byla hodnota 126,68 %. Obec v každém roce splní rozpočet, dle tabulky můžeme vidět, že vždy překročí schválený rozpočet.

	2011	2012	2013	2014	2015
Schválený rozpočet	5 000 000	5 200 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Skutečné příjmy	6 333 995	6 809 436	7 788 967	11 495 593	8 622 332
Ukazatel plnění rozpočtu	126,68%	130,95%	129,82%	191,59%	143,71%

Tabulka 11 Ukazatel plnění rozpočtu obce Úžice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

V tabulce č. 12 můžeme vidět ukazatel plnění rozpočtu výdajové stránky obce. Výdaje obce schválené byly vždy nižší než výdaje skutečné, proto ukazatel plnění rozpočtu překročil v letech 2011 – 2015 100%. Nejvýše v roce 2014 a to na 189,56 % a nejnižší ukazatel byl v roce 2013, kdy byla hodnota 115,88 %.

	2011	2012	2013	2014	2015
Schválený rozpočet	5 000 000	5 200 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Skutečné výdaje	6 039 951	7 781 439	6 952 629	11 373 318	7 268 556
Ukazatel plnění rozpočtu	120,80%	149,64%	115,88%	189,56%	121,14%

Tabulka 12 Ukazatel plnění rozpočtu obce Úžice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Úžice

5.3.2 Monitoring hospodaření obce – soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Ukazatel podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který je vyjádřen v %, vyjadřuje poměr zadlužení k celkovému majetku obce. Nejmenší poměr byl v roce 2012 a to činil poměr zadlužení k celkovému majetku obce 1,06%. Nejvyšší hodnotu nalezneme v roce 2015, kdy hodnota činila 5,02%. Obec má celkem vyrovnané výsledky a žádný z hodnocených roků nepřesáhl rizikovou hodnotu 25% a víc.

Druhý ukazatel celková likvidita, stanovuje poměr, kterým je obec schopna krýt své krátkodobé závazky. Porovnávají se především prostředky na bankovních účtech a hotovost s krátkodobými závazky. Nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2011 a to 4,84. Nejnižší hodnota byla zachycena v roce 2014, hodnota byla 1,95, to znamená, že krátkodobé likvidní prostředky kryly krátkodobé závazky 1,95krát. Obec opět nedosáhla v žádném roce rizikové hodnoty menší než 1.

SIMU hospodaření obce Úžice podle výkazů FIN 2-12 M a rozvahy obce							
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota				
Rok			2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel obce		1	625	643	624	640	639
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	6 809,44	6 809,44	7 788,00	11 495,00	8 622,00
Úroky		3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dluhová služba celkem	/3+4/	5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5:2/	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktiva celkem		7	33 687,83	41 144,09	41 213,00	35 274,00	34 381,00
Cizí zdroje		8	430	436	622	1 582	1 727
Stav na bankovních účtech celkem		9	1 628,35	624,76	1 290,00	1 412,00	1 483,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zadluženost celkem	/10+11/	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)*	/8:7/	13	1,28%	1,06%	1,51%	4,48%	5,02%
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12:8/	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva		15	2 080	1 277	1 868	3 081	4 115
Krátkodobé závazky		16	430	436	622	1 582	1 727
Celková likvidita	/15:16/	17	4,84	2,93	3,00	1,95	2,38

Tabulka 13 SIMU hospodaření obce Úžice

Zdroj: Vypracováno na základě výkazů FIN 2-12M a podkladů obce Úžice

6 Analýza hospodaření města Uhlířské Janovice

6.1 Analýza příjmů

Data potřebná k provedení analýzy příjmů města Uhlířské Janovice byla získána z rozpočtů a závěrečných účtů z období let 2011 – 2014. Příjmy rozpočtu byly rozděleny do tříd daňových, nedaňových, kapitálových a dotace.

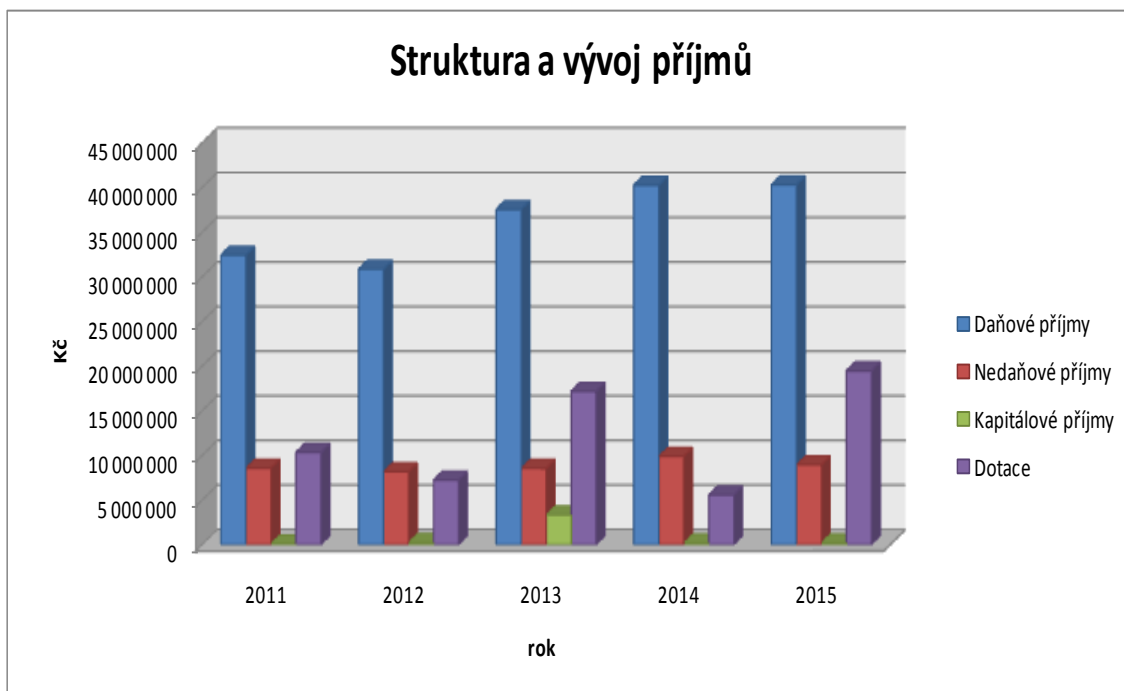
	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové příjmy (Kč)	51 873 465	46 856 287	67 887 987	72 247 205	81 878 197
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	16 858,45	15 232,86	21 956,01	23 540,96	26 801,37
Bazický index (%)	100,00	90,33	130,87	139,28	157,84
První diference (Kč)	-	-5 017 178	21 031 701	4 359 218	9 630 991
Koeficient růstu	-	0,90	1,449	1,06	1,13
Tempo růstu (%)	.	90,33	144,89	106,42	113,33

Tabulka 14 Rozbor příjmů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

V tabulce č.14 můžeme dle rozboru vidět, že příjmy města mají kolísavou tendenci. Od roku 2013 až do roku mají rostoucí tendenci, kdy dosáhly nejvyšší hodnoty ve sledovaném období. Tento nárůst je zapříčiněn zvýšením daňových i nedaňových příjmů. Významný pokles příjmů roku 2012 je důsledkem výrazného snížení dotací a ostatních příjmů.

Graf č. 13 znázorňuje, že největší podíl na celkových příjmech mají příjmy daňové, proto mají stejně jako celkové příjmy kolísající tendenci. Nezbytnou součástí příjmů jsou přijaté transfery, kterých město dodatečně využívá na své investiční akce. Kapitálové příjmy plynou z prodeje dlouhodobého majetku, v tomto případě pouze z prodeje pozemků ve vlastnictví obce.

Graf 13 Struktura a vývoj příjmů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů obce Uhlířské Janovice

6.1.1 Daňové příjmy

Daňové příjmy se nejvíce podílí na celkových příjmech. Mají kolísavou tendenci a od roku 2014 se pohybují nad hranicí 40 000 000 Kč. Dle tabulky č.15 můžeme vidět, že v roce 2012 daňové příjmy poklesl o 1 650 101 Kč oproti předchozímu roku, největší nárůst byl zaznamenán v roce 2013 o 6 696 936 Kč, v roce 2015 je vidět zanedbatelný nárůst, pouze o 42 761 Kč.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové daňové příjmy (Kč)	32 501 143	30 851 042	37 547 978	40 254 054	40 296 815
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	10 562,61	10 029,60	12 143,59	13 116,34	13 190,45
Bazický index (%)	100,00	94,92	115,53	123,85	123,99
První diference (Kč)	-	-1 650 101	6 696 936	2 706 075	42 761
Koeficient růstu	-	0,95	1,217	1,07	1,00
Tempo růstu (%)	.	94,92	121,71	107,21	100,11

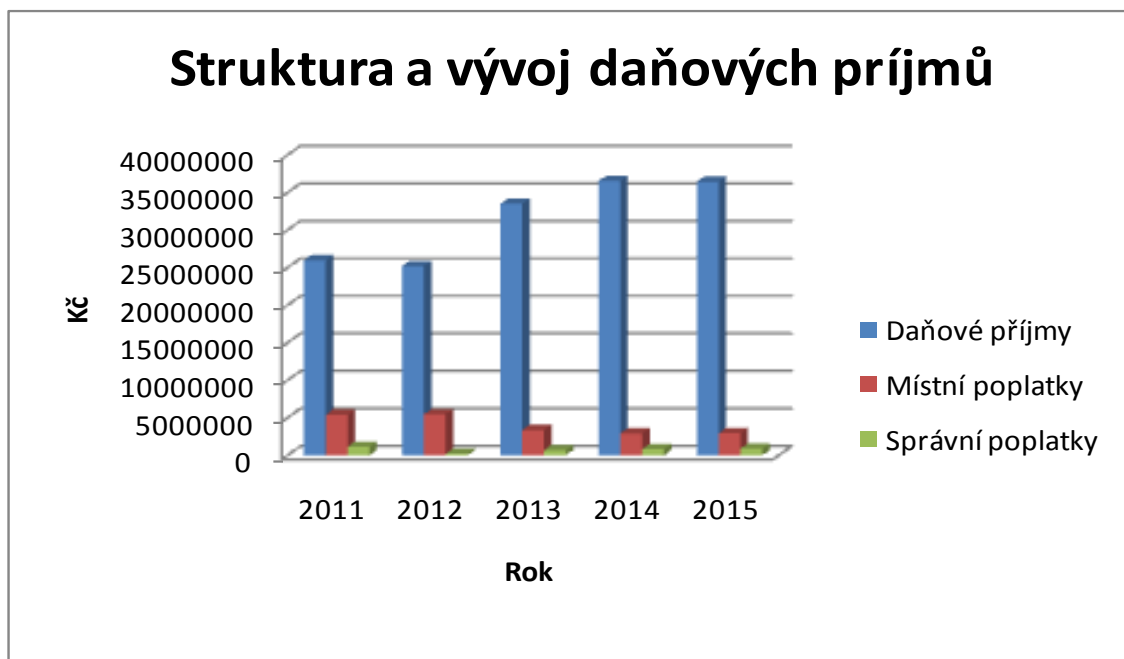
Tabulka 15 Rozbor daňových příjmů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

Strukturu a vývoj daňových příjmů zaznamenává graf č.14. Můžeme zde vidět, že největší podíl na daňových příjmech mají samotné daně. Největší podíl na daňových příjmech má DPH, které se v jednotlivých letech pohybuje na hranicích 10 000 000 – 15 000 000 Kč, dalším nezbytným příjmem je daň z příjmu právnických osob, tato daň se pohybuje mezi 6 000 000 a 9 000 000 Kč. Velkou část daní taktéž ovlivňuje daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, ta v letech 2011 – 2015 dosahuje hodnot mezi 4 500 000 – 7 000 000 Kč. Další daně které ovlivňují daňové příjmy jsou daň z nemovitých věcí, daň z příjmů fyzických osob z kap.výnosů apod.

Místní poplatky zahrnují poplatky za provoz systému a shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, poplatky za psy, poplatek za užívání veřejného prostranství, odvod z loterií a výherních hracích přístrojů. Poplatek za provoz systému a shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů je ve městě stanoven na 650 Kč pro trvale žijící osobu, 590 Kč pro osoby starší 75 let a pro držitele průkazu ZTPP, za stavbu určenou k rekreaci je sazba 650 Kč. Poplatek za psa činí 200 Kč za prvního psa v rodinném domě, v bytě je tato sazba stanovena na 400 Kč a na vesnici činí poplatek 100 Kč. Poplatek za užívání veřejného prostranství zahrnuje v největší míře poplatek za parkoviště. Tento poplatek platí každý automobil od dubna do listopadu, pokud využije jedno ze dvou parkovišť na náměstí v Uhlířských Janovicích. Zde je stanovena sazba 10 Kč/ den pro osobní automobily. Místní poplatky mají v letech 2011 – 2015 klesající tendenci a v posledních letech se pohybují na hranici 3 000 000 Kč.

Správní poplatky, které zahrnují kopírování dokumentů, ověřování podpisů a listin, dále tyto poplatky zahrnují přihlašování k trvalému pobytu, výpis z KN, výpis z rejstříku trestu, z obchodního rejstříku apod. Od roku 2013 se tyto poplatky pohybují nad hranicí 500 000 Kč.

Graf 14 Struktura a vývoj daňových příjmů města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

6.1.2 Nedaňové příjmy

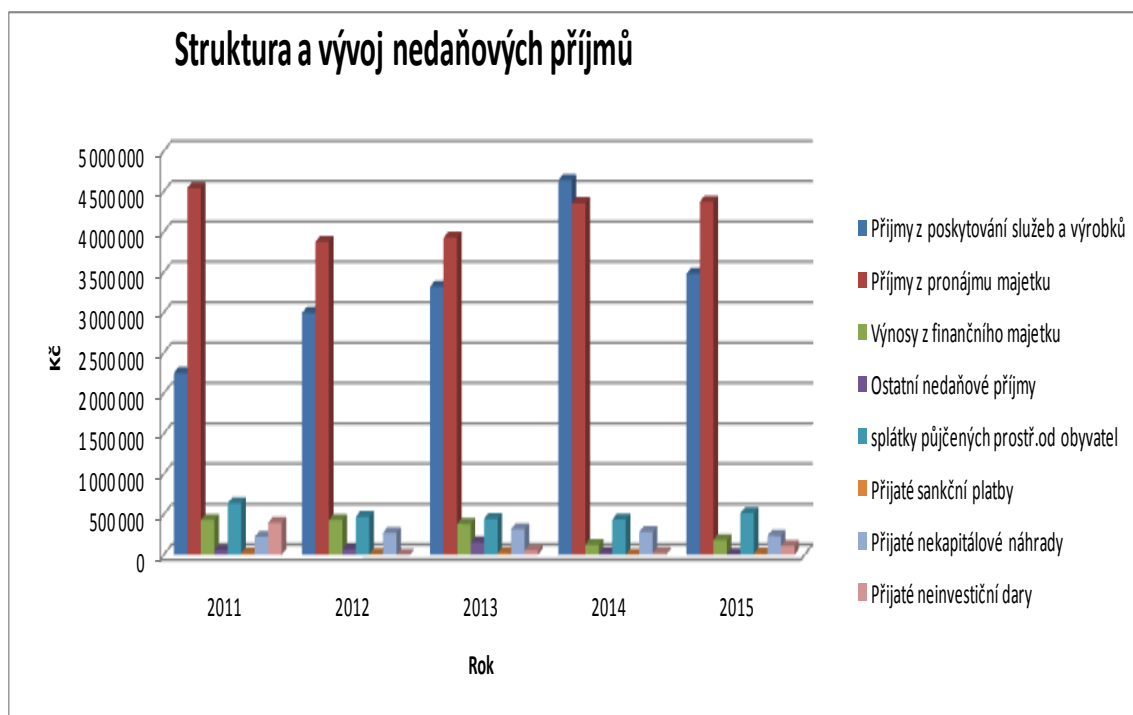
V níže uvedené tabulce č. 16 můžeme vidět vývoj nedaňových příjmů v letech 2011 - 2015. Tyto příjmy, vyjma roku 2014, vykazují rovnoměrný vývoj, spíše mají pomalu vzrůstající tendenci. V roce 2014 byly o cca 1 000 000 Kč vyšší příjmy z lesního hospodářství oproti jiným rokům.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové nedaňové příjmy (Kč)	8 164 394	8 136 842	8 569 072	9 865 926	8 813 701
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	2 653,36	2 645,27	2 771,37	3 214,70	2 885,01
Bazický index (%)	100,00	99,66	104,96	120,84	107,95
První diference (Kč)	-	-27 553	432 230	1 296 854	-1 052 225
Koeficient růstu	-	1,00	1,053	1,15	0,89
Tempo růstu (%)	.	99,66	105,31	115,13	89,33

Tabulka 16 Rozbor nedaňových příjmů obce v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

V grafu č.15 je znázorněna struktura a vývoj nedaňových příjmů v letech 2011 - 2015, z něhož vyplývá, že nejvyšším nedaňovým příjmem byly, kromě roku 2014, příjmy z pronájmu majetku. Pouze v roce 2014 to byly příjmy z poskytování služeb a výrobků. Příjmy z pronájmu majetku, které výrazně ovlivňují nedaňové příjmy vykazují relativně vyrovnaný stav. Tyto příjmy, mimo roku 2013 a 2014, překročili hranici 4 000 000 Kč. Tato položka je nejvíce ovlivněna příjmem z pronájmu bytů ve vlastnictví města Uhlířské Janovice. Splátky půjčených prostředků od obyvatel, se týkají poskytnutých půjček v předchozích letech, obyvatelům s trvalým pobytem na území města, z fondu rozvoje bydlení. Tyto příjmy vykazují vyrovnaný stav v letech 2011 – 2015. V těchto letech také obdrželo město několik sankčních plateb v maximální výši 19 609 Kč. Nejnižší sankční platba byla v roce 2014 ve výši 3 600 Kč. Přijaté nekapitálové náhrady zahrnují především přijaté pojistné náhrady, které se v těchto letech měnily dle potřeb města. V letech 2011 – 2015 se pohybovaly kolem 250 000 Kč.

Graf 15 Struktura a vývoj nedaň. příjmů města Uhl.Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

6.1.3 Kapitálové příjmy

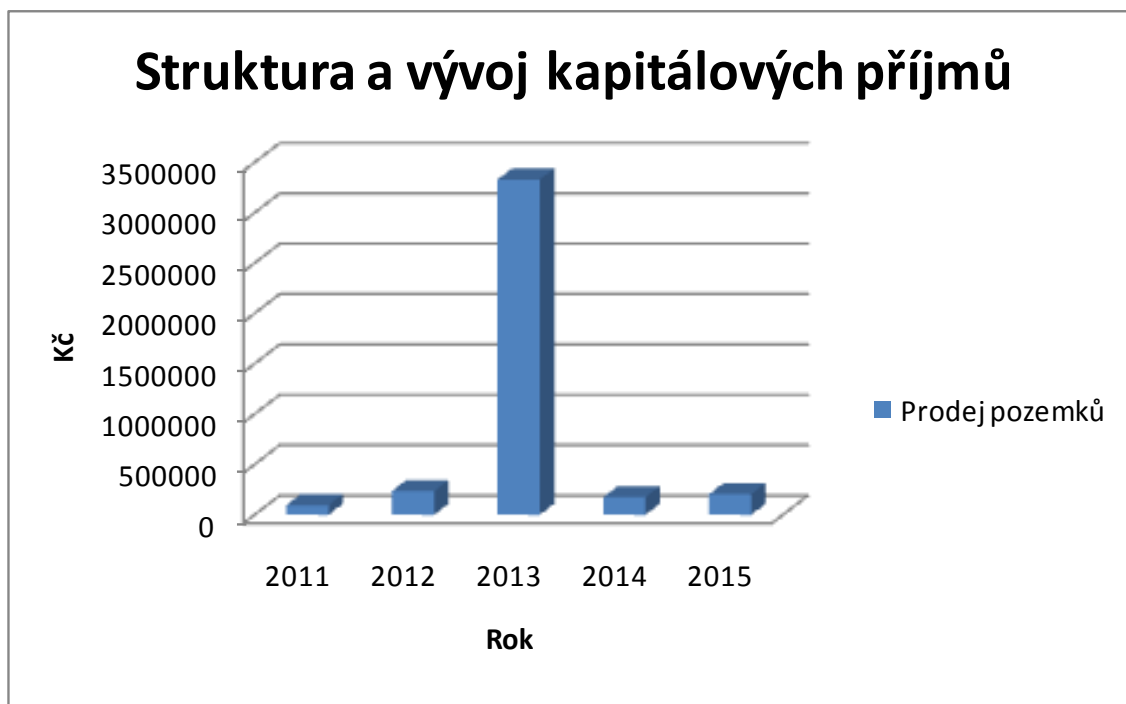
V níže uvedené tabulce č. 17 můžeme vidět vývoj kapitálových příjmů, které jsou svým podílem k celkovým příjmům nejmenší a od roku 2011 mají nerovnoměrný vývoj. Nejvyšší kapitálové příjmy byly v roce 2013, tento rok zaznamenal nárůst o 3 093 991 Kč oproti roku 2011. Jedním z důvodů byl prodej pozemku s budovou bez čp. za 1 500 000 Kč a dále následný odprodej nově vzniklých pozemků v ulici Okružní.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové kapitálové příjmy (Kč)	95 000	235 600	3 329 591	174 280	203 800
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	30,87	76,59	1 076,84	56,79	66,71
Bazický index (%)	100,00	248,00	3504,83	183,45	214,53
První diference (Kč)	-	140 600	3 093 991	-3 155 311	29 520
Koeficient růstu	-	2,48	14,132	0,05	1,17
Tempo růstu (%)	.	248,00	1413,24	5,23	116,94

Tabulka 17 Rozbor kapitálových příjmů obce za rok 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

V grafu č. 16 můžeme vidět znázorněnou struktura a vývoj kapitálových příjmů města v letech 2011 – 2015. Kapitálové příjmy města, ve sledovaných letech, tvoří pouze položka prodej dlouhodobého majetku, resp. prodej pozemků ve vlastnictví obce. Vývoj těchto příjmů je velice nevyrovnaný a závisí na prodeji vzniklých pozemků. Ve sledovaných letech se kromě roku 2013 neprodávaly stavební pozemky, které budou ve městě na prodej cca v roce 2018 v připravované lokalitě „U Sila“, kde vznikne přibližně 30 stavebních parcel.

Graf 16 Struktura a vývoj kapitál. příjmů města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

6.1.4 Dotace

Dotace vykazují velice nevyrovnaný vývoj. Je to z toho důvodu, že se odrážejí na počtu plánovaných investičních akcí ve městě.

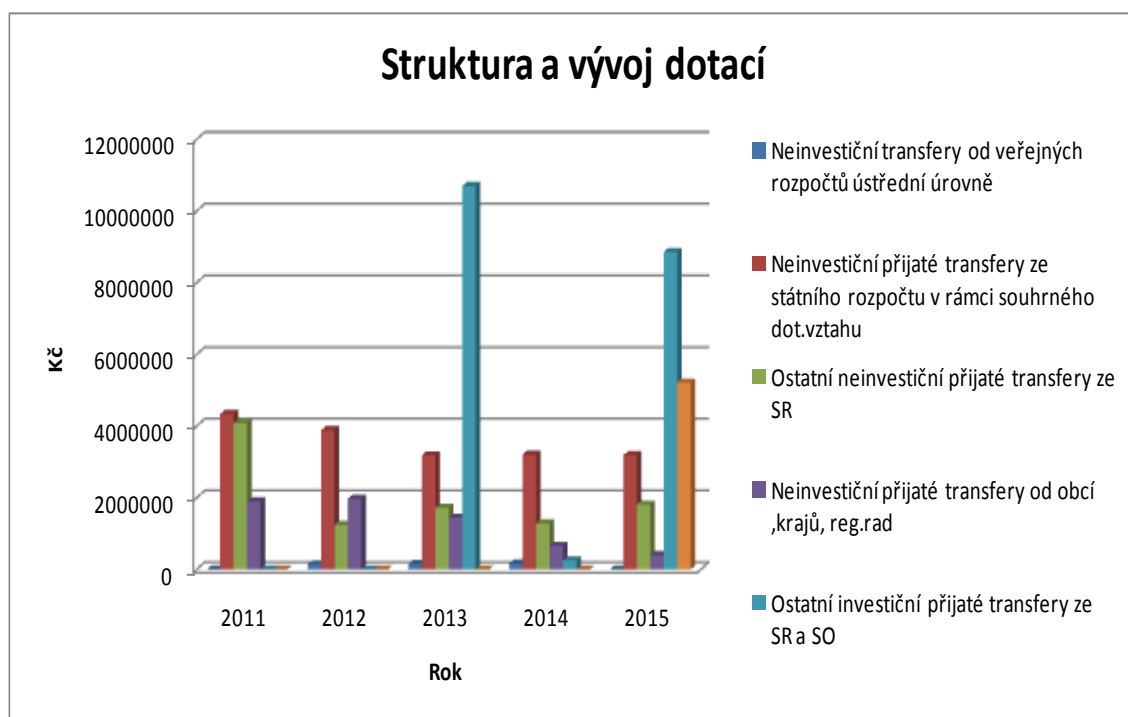
	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové dotace (Kč)	10 329 394	7 235 454	17 189 618	5 564 784	14 253 609
Příjmy na 1 obyvatele (Kč)	3 356,97	2 352,23	5 559,38	1 813,22	4 665,67
Bazický index (%)	100,00	70,05	166,41	53,87	137,99
První diference (Kč)	-	-3 093 940	9 954 164	-11 624 834	8 688 825
Koeficient růstu	-	0,70	2,376	0,32	2,56
Tempo růstu (%)	.	70,05	237,57	32,37	256,14

Tabulka 18 Rozbor dotací města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

V grafu č. 17 můžeme vidět strukturu a vývoj dotací města v letech 2011 -2015. Město čerpalo v roce 2011 více dotací např. na území plán, památné stromy, vybavení knihovny a v neposlední řadě dotace pro základní školu. V roce 2012 město nečerpalo žádné

významné dotace, které by výrazně ovlivnily příjmovou stránku města. V roce 2013 přijalo město dotaci ve výši 8 216 332 Kč na snížení energetické náročnosti budovy 2. stupně základní školy. V roce 2014 využilo město dotaci na novou třídu MŠ, dále bylo v tomto roce zažádáno o dotaci na rekonstrukci komunikací, ale tato dotace byla vyplacena až v roce 2015. V roce 2015 čerpalo město dotaci na I. etapu rekonstrukce 1. stupně základní školy ve výši cca 8 500 000 Kč a dotace na rekonstrukci komunikací činila cca 4 800 000 Kč, jelikož zde byla vyplacena dotace i za rekonstrukce komunikací v roce 2014.

Graf 17 Struktura a vývoj dotací města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

6.2 Analýza výdajů města Uhlířské Janovice

Analýza výdajů byla provedena na základě odvětvového třídění rozpočtové skladby. Výdaji jsou financovány potřeby obyvatel a jsou těžko plánovatelné, jelikož může docházet k nepředvídatelným událostem v průběhu roku. Z tabulky č.19 je zřejmé, že výdaje v posledních 5 letech vykazují rostoucí tendenci. Nejnížší byly v roce 2011 a dosahovaly výše 41 694 015 Kč. Největší výdaje byly v posledním roce a jejich výše činila 86 636 389 Kč.

	2011	2012	2013	2014	2015
Celkové výdaje (Kč)	41 694 015	47 587 078	54 331 297	68 782 358	86 636 389
Výdaje na 1 obyvatele (Kč)	13550,22	15470,44	17571,57	22411,98	28358,88
Bazický index (%)	100	114,13	130,31	164,97	207,79
První diference (Kč)	-	5 893 064	6744218,87	14451061	17854030,7
Koeficient růstu	-	1,14	1,142	1,27	1,26
Tempo růstu (%)	-	114,13	114,17	126,60	125,96

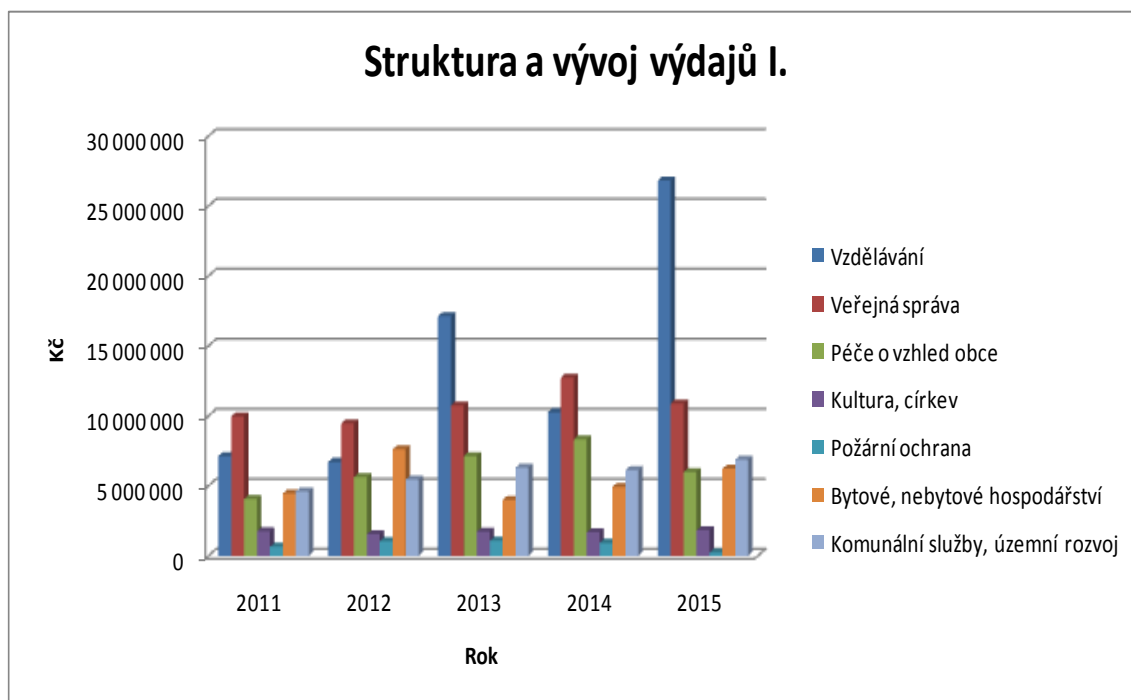
Tabulka 19 Analýza výdajů města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

Město Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015 vykázala výdaje v odvětví vzdělání, kultury, péče o vzhled obce, bytového a nebytového hospodářství, veřejné správy, požární ochrany, vodního hospodářství, sociálních dávek, silnic, komunálních služeb a územního rozvoje.

Graf č.18 znázorňuje strukturu a vývoj výdajů I., výdaje do vzdělání, kultury, církve, péče o vzhled obce, veřejné správy, požární ochrany, bytového nebytového hospodářství, komunálních služeb a územního rozvoje.

Výdaje do vzdělání zahrnují výdaje na zařízení předškolní výchovy a základní školy. Tyto výdaje vykazují nerovnoměrný vývoj. Hlavním důvodem jsou proběhlé rekonstrukce obou budov základních škol. V roce 2013 proběhla rekonstrukce 2.stupně základní školy – snížení energetické náročnosti budovy. Tato samá rekonstrukce proběhla o dva roky později na budově 1.stupně základní školy. V roce 2014 došlo také k vybudování nové třídy mateřské školy, z důvodu malé kapacity dosavadních tříd. Tato kapacita byla díky nové třídě navýšena o 24 míst. V těchto letech také proběhla výměna oken a přestavba vchodu na bezbariérový v budově „Speciální“ základní školy.

Graf 18 Struktura a vývoj výdajů I. města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

Výdaje, které obec vynaložila do péče o vzhled obce, činily přibližně 5 000 000 Kč. Tyto výdaje zahrnují pořizování strojů a především péči o vzhled obcí a veřejnou zeleň. Největší výdaje byly v roce 2014 z důvodu pořízení víceúčelového stroje na sečení, mulčování, sběr trávy, úklid sněhu a listí.

Výdaje do kultury a církve zahrnují výdaje na knihovnické činnosti, výdaje na rozhlas a výdaje na ochranu památek a péči o kulturní dědictví a v neposlední řadě výdaje na sport a tělovýchovu.. Tyto výdaje mají ve sledovaných letech vyrovnaný vývoj cca 1 500 000 Kč ročně. Výdaje na ochranu památek a péči o kulturní dědictví nejsou ve městě tak vysoké, jelikož většina památek není ve vlastnictví města, nýbrž církve.

Výdaje na požární ochranu zahrnují výdaje na sbor dobrovolných hasičů. V roce 2012 a 2013 činily výdaje více jak 1 000 000 Kč, v ostatních letech se tyto výdaje pohybují pod hranicí 1 000 000 Kč, v roce 2015 činily pouze 236 000 Kč. V roce 2012 a 2013 byly tyto výdaje vyšší z důvodu rekonstrukce haly.

Taktéž výdaje do veřejné správy vykazovaly nerovnoměrný vývoj. To je způsobeno i tím, že v některých letech byly speciálně výdaje na volby. Dalším faktorem je výkup

pozemků, za účelem vybudování stavebních pozemků v lokalitě „U Sila“. Tyto výdaje zahrnují také výdaje na zastupitelské orgány a činí každý rok přibližně 1 100 000 Kč.

Výdaje na komunální služby a územní rozvoj zahrnují výdaje na sběr a svoz komunálních odpadů, hřbitov, veřejné osvětlení apod. Největší položka je sběr a svoz komunálních odpadů, který se každý rok zvyšuje a v roce 2015 dosahuje tato položka výše cca 4 450 000 Kč.

Výdaje na bytové a nebytové hospodářství vykazují také nerovnoměrný vývoj. Ten je způsoben opravou a rekonstrukcí domů ve vlastnictví obce. Jedním z nich je dům čp. 843, který zahrnuje několik bytových jednotek. Ve sledovaných letech proběhlo několik oprav jako např. oprava komínů, obou schodišť. Dalším je dům s pečovatelskou službou kde v roce 2012 proběhlo zateplení a sanace domu ve výši 3 666 1 099 Kč.

Graf 19 Struktura a vývoj výdajů II. města Uhlířské Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

Od roku 2011 do roku 2015 vykazovalo město nerovnoměrný vývoj výdajů II., výdajů na sociální dávky, silnice, vodní hospodářství, finanční operace a ostatní výdaje. Tyto výdaje zaznamenává graf č.19.

Výdaje na silnici vykazují taktéž nerovnoměrný vývoj, tento vývoj se odvíjí od počtu opravených silnic. Město se snaží postupně rekonstruovat všechny silnice v havarijním stavu. V roce 2012 proběhla rekonstrukce ulice Sokolská. V roce 2014 proběhla rekonstrukce ulic Štursova, Maxe Švabinského, Husova a Prokopa Holého. Tato rekonstrukce proběhla ještě před přiznáním dotačního titulu, který byl městu následně přiznán. V roce 2015 město rekonstruovalo ulice Topolová a Mánesova. Obě tyto akce byly podpořeny dotací.

Finanční operace vykazují nerovnoměrný vývoj z důvodu převodů vlastním fondům v rozp. územní úrovni.

Taktéž výdaje na vodní hospodářství vykazují nerovnoměrný vývoj. Tyto výdaje zahrnují odvádění a čištění odpadních vod a vodu v zemědělské krajině.

Pouze v roce 2011 poskytlo město sociální dávku – příspěvek na živobytí ve výši 850 388 Kč.

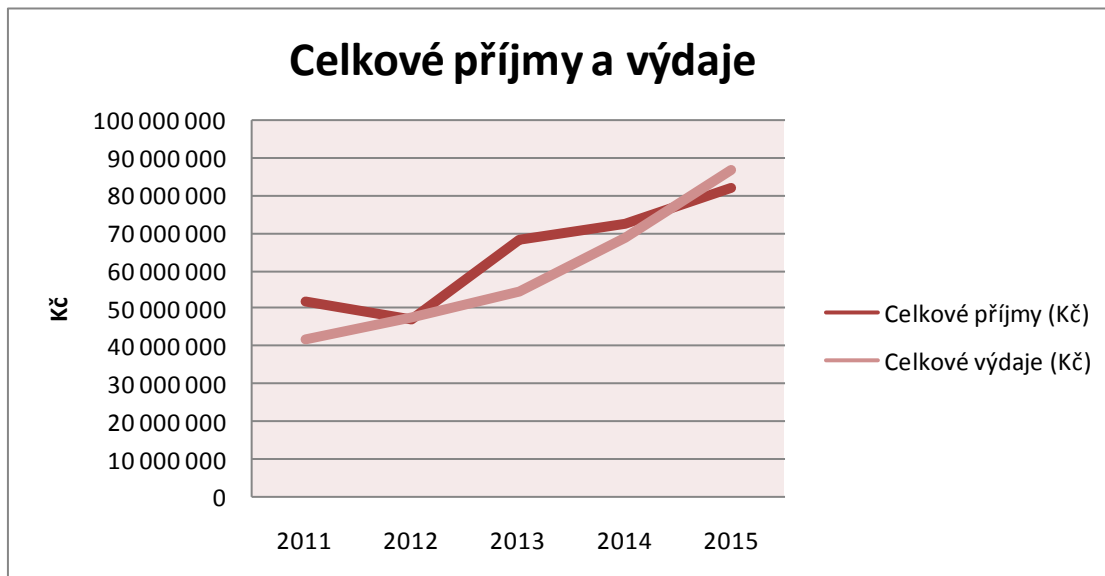
6.3 Zhodnocení hospodaření

Vývoj celkových příjmů a výdajů je znázorněn v grafu č. 20. Město Uhlířské Janovice dosahovalo v letech 2011, 2013 a 2014 přebytkového hospodářského výsledku, v roce 2012 a 2015 město vykazovala schodek rozpočtu.

Zastupitelstvo města schvaluje každoročně schodkový rozpočet. Jelikož je město schopné případný rozdíl krýt finanční rezervou z minulých let.

V roce 2011 příjmy činily 51 873 465 Kč a výdaje byly ve výši 41 694 015. Přebytek činil 10 179 450 Kč. V roce 2012 měla obec příjmy ve výši 46 856 287 Kč a výdaje dosahovaly výše 47 587 078 Kč. V tomto roce vykazovalo město schodek ve výši 730 792 Kč. V roce 2013 činil přebytek 13 556 690 Kč. Příjmy byly 67 887 987 Kč a výdaje byly 54 331 297 Kč. V roce 2014 vykazovalo město přebytek ve výši 3 464 847 Kč. Město dosahovalo příjmů ve velikosti 72 247 205 Kč a výdajů o velikosti 68 782 358 Kč.

V roce vykazovalo město schodek ve výši 4 758 193 Kč. Tento rok mělo město příjmy ve výši 81 878 197 Kč a výdaje ve výši 86 636 389 Kč.

Graf 20 Struktura a vývoj celkových příjmů a výdajů města Uhl.Janovicích v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

6.3.1. Ukazatel plnění rozpočtu

Ukazatel plnění rozpočtu zobrazuje, do jaké míry obec splnila schválený rozpočet. Tabulka č. 20 uvádí velikost příjmů, které město schválilo a skutečné příjmy obce.

Ukazatel plnění rozpočtu v letech 2011 -2015 vždy překročil hranici 100%. Nejvýše v roce 2013 a to na 199,94 % a nejméně v roce 2012, kdy byla hodnota 135,19 %. Město v každém roce splní rozpočet, dle tabulky můžeme vidět, že vždy překročí schválený rozpočet.

	2011	2012	2013	2014	2015
Schválený rozpočet	38 365 200	34 660 000	33 953 500	39 889 500	41 248 800
Skutečné příjmy	51 873 465	46 856 287	67 887 987	72 247 205	81 878 197
Ukazatel plnění rozpočtu	135,21%	135,19%	199,94%	181,12%	198,50%

Tabulka 20 Ukazatel plnění rozpočtu města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

V tabulce č. 21 můžeme vidět ukazatel plnění rozpočtu výdajové stránky města. Výdaje obce schválené byly, kromě roku 2015, vždy vyšší než výdaje skutečné, proto ukazatel plnění rozpočtu nepřekročil v těchto letech 100%. Nejmenší hodnotu jsem zaznamenala v roce 2012 a to pouhých 76,21 % a nejvyšší v roce 2015 a to 108,88 %.

	2011	2012	2013	2014	2015
Schválený rozpočet	45 091 000	62 446 000	68 382 000	71 878 500	79 569 500
Skutečné výdaje	41 694 015	47 587 078	54 331 297	68 782 358	86 636 389
Ukazatel plnění rozpočtu	92,47%	76,21%	79,45%	95,69%	108,88%

Tabulka 21 Ukazatel plnění rozpočtu města Uhl. Janovice v letech 2011 - 2015

Zdroj: Vypracováno na základě podkladů města Uhlířské Janovice

6.3.2 Monitoring hospodaření obce – soustava informativních a monitorujících ukazatelů

Ukazatel podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům, který je vyjádřen v %, zachycuje míru zadlužení majetku (stálých i oběžných aktiv) dané obce a jí zřízených příspěvkových organizací. To znamená, jaký podíl aktiv je kryt cizími zdroji a přijatými návratnými finančními výpomocemi. Po uskutečněné analýze stanovilo ministerstvo financí jako jeho maximální výši hodnotu 25 %, protože má-li obec kryt svůj majetek z více než jedné čtvrtiny cizími zdroji, je u ní větší riziko problémů s jejich splácením.

Nejmenší poměr byl v roce 2012, to byl poměr zadlužení k celkovému majetku obce 1,03%. Nejvyšší hodnotu nalezneme v roce 2011, kdy hodnota činila 1,37%. Město má celkem vyrovnané výsledky a žádný z hodnocených roků nepřesáhl rizikovou hodnotu 25% a víc. Naopak hodnoty se pohybují pouze okolo 1%.

Druhý ukazatel celková likvidita, vyjadřuje podíl oběžných aktiv a krátkodobých závazků. Nízký poměr oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům naznačuje, že daná obec není schopna splatit své krátkodobé závazky (dostává se do platební neschopnosti). To jest, je-li ukazatel nižší než 1, obec není schopna pokrýt své krátkodobé závazky z oběžných aktiv. V roce 2014 byla hodnota nejvyšší, to znamenalo, že krátkodobé likvidní prostředky kryly krátkodobé závazky 12,79krát. Nejnižší hodnota byla v roce 2011 a to 9,05. Město opět nedosáhlo v žádném roce rizikové hodnoty menší než 1.

SIMU hospodaření města Uhlířské Janovice podle výkazů FIN 2-12 M a rozvahy obce							
Název ukazatele		Číslo ukazatele	Hodnota				
Rok			2011	2012	2013	2014	2015
Počet obyvatel obce		1	3 077	3 076	3 042	3 069	3 055
Příjem celkem (po konsolidaci)		2	51 873	46 856	67 887	72 247	81 878
Úroky		3	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků		4	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dluhová služba celkem	/3+4/	5	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Ukazatel dluhové služby (v %)	/5:2/	6	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aktiva celkem		7	438 090	437 488	443 026	457 943	469 392
Cizí zdroje		8	5 833	4 527	5 195	5 749	6 439
Stav na bankovních účtech celkem		9	45 770,00	45 328,00	59 105,00	63 507,00	65 206,00
Úvěry a komunální dluhopisy		10	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy		11	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Zadluženost celkem	/10+11/	12	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (%)*	/8:7/	13	1,33%	1,03%	1,17%	1,26%	1,37%
Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)	/12:8/	14	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Oběžná aktiva		15	52 781	51 802	64 917	73 538	80 892
Krátkodobé závazky		16	5 833	4 527	5 195	5 749	6 439
Celková likvidita	/15:16/	17	9,05	11,44	12,50	12,79	12,56

Tabulka 22 SIMU hospodaření města Uhlířské Janovice

Zdroj: Vypracováno na základě výkazů FIN 2-12M a podkladů města Uhl. Janovice

7 Návrhy možných zlepšení hospodaření

7.1 Návrhy možných zlepšení hospodaření obce Úžice

Z hlediska finančního ukazatele plnění rozpočtu bylo zjištěno, že obec v letech 2011 - 2015 dosahuje příznivých výsledků. Zastupitelstvo obce sestavuje návrhy rozpočtu zodpovědně, proto můžeme předpokládat, že v tomto trendu bude i v následujících letech pokračovat. Obec hospodaří stabilně, své běžné výdaje je schopna pokrýt běžnými příjmy.

Rozbor ve vlastní části práce ukázal na to, že největší položkou v příjmové stránce rozpočtu jsou daňové příjmy. V této oblasti je omezený prostor pro jejich zvýšení, jelikož zákon určuje přesnou výši daní a tudíž obec nemá možnost měnit výši daní.

Z mého hlediska, po provedené analýze příjmů, bych obci doporučila obohatit příjmovou stránku obce. Jedním z navrhovaných řešení je zvýšení místních poplatků z vybraných činností a služeb. Protože Obec Úžice nevyužívá maximálních doporučených sazeb těchto poplatků. Do roku 2011 vybírala obec poplatek za provoz systému, shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů ve výši 150 Kč za trvale žijícího obyvatele a 300 Kč za stavbu určenou k rekreaci. Od roku 2012 byl tento poplatek zvýšen na 250 Kč za každou fyzickou osobu s trvalým pobytem na území obce a 500 Kč za stavbu určenou k rekreaci. Obci bych navrhla, aby tento poplatek zvýšila. Ovšem ne, aby tato částka nabyla maximální hodnoty, která činí 1 000 Kč. Dle průzkumu se tento poplatek v okolních obcích pohybuje cca kolem částky 550 Kč.

Příjmová stránka obce by také mohla být navýšena zvýšením poplatku za psa, jehož výše byla ve sledovaných letech 50 Kč za psa prvního a 100 Kč za psa dalšího. Podle zákona může být maximální výše tohoto poplatku 1 500 Kč. Obci bych doporučila tento poplatek mírně navýšit. Dle průzkumu bylo zjištěno, že v blízkém okolí se tento poplatek pohybuje kolem částky 100 Kč.

Nejjistěji můžeme zvýšit příjmy tím, že obec dosáhne zvýšení počtu trvale žijících obyvatel v obci. To sebou nese zkvalitňování života obyvatel. Obec ve sledovaných letech provedla rekonstrukci a zateplení mateřské školy, investovala do výstavby vodovodu na Nechybě, pořídila víceúčelový traktor a v následujících letech je plánovaná výstavba dětských hřišť, oprava veřejného osvětlení a v neposlední řadě vybudování vodovodu i

v dalších vesnicích obce. Všechny tyto investiční akce by mohly přilákat mladé lidi do obce. I v demografickém vývoji obyvatelstva můžeme vidět stagnaci.

Obci dále doporučuji pokračovat v pronájmu majetku ve vlastnictví obce. Protože tato položka tvoří nemalou část příjmů.

Na druhou stranu bych obci doporučila snížit výdajovou stránku obce. Ve sledovaných letech byly vysoké výdaje do veřejné správy, v těchto letech mají dokonce stoupající tendenci. To může být způsobeno i navyšováním platů zaměstnanců a zastupitelstva obce dle zákona. Tyto výdaje jsou vynakládány účelně, tudíž není prostor pro jejich značné snížení.

7.2 Návrhy možných zlepšení hospodaření města Uhlířské Janovice

Z finančního hlediska bylo zjištěno, že město v letech 2011 - 2015 dosahuje příznivých výsledků. Zastupitelstvo města sestavuje návrhy rozpočtu zodpovědně, proto můžeme předpokládat, že v tomto trendu bude i v následujících letech pokračovat. Zastupitelstvo města vždy schvaluje schodkový rozpočet, jelikož ví, že schodek lze pokrýt z finanční rezervy z minulých let. Rozpočet taktéž ovlivňují nečekané či nutné investiční akce, které se musí v průběhu roku uskutečnit.

Rozbor ve vlastní části práce poukázal na to, že největší položkou v příjmové stránce rozpočtu jsou daňové příjmy. V oblasti daní je omezený prostor pro jejich zvýšení dané zákonem a proto město díky zákonům tedy nemá možnost výši daní měnit. Zvýšit daňové příjmy města lze pouze prostřednictvím zvýšení místních poplatků. V tomto případě bych doporučila změnit systém poplatku za parkoviště. Nyní je stanovena sazba za den, osobní automobil a motocykl 10Kč/den, dodávkový automobil 15 Kč/den, pergamentka na 1 měsíc 120 Kč. Městu bych doporučila spíše stanovit sazbu za hodinu, v nejlepším případě 5 Kč/hodina, max 10 Kč/hodina. S tím souvisí i mírné zdražení měsíčních permanentka, max 250,-/měsíc. Tato změna by určitě pozitivně ovlivnila příjmy města, jelikož se ve městě, kromě 2 parkovišť provozovaných městem, nenachází velké množství jiných parkovacích míst. Poplatky za sběr a svoz komunálního odpadu bych zanechala v té výši, v jaké se nyní nachází, tj. 650 Kč osoba s trvalým pobytem ve městě a 650 Kč stavba určená k rekreaci. Poplatek za pronájem sálu či zasedací místnosti bych

městu doporučila nechat na stejné sazbě. Zvýšení by mohlo spíše negativně ovlivnit příjmy rozpočtu.

Výši příjmů taktéž ovlivňují nedaňové příjmy města. V této oblasti může město zvýšit nájemné u bytových a nebytových prostor. Se zvýšením nájmu musí město pracovat opatrně, jelikož pokud se zvýší nájemné, může se snížit poptávka. A tento negativní dopad by mohl výrazně ovlivnit rozpočet města.

V neposlední řadě ovlivňují příjmy města kapitálové příjmy. Dle rozboru lze tuto položku navýšit pouze prodejem pozemků nebo bytových či nebytových prostor. V tomto případě by se mělo jednat pouze o bytové či nebytové prostory, které nejsou pro město nikterak výhodné. Na závěr by bylo vhodné provést analýzu, zda se městu vyplatí mít tento majetek v držení, jestli údržba majetku více výdajů než příjmů.

Co se týká dotací, město by se mělo nadále věnovat úspěšnému čerpání dotací s ohledem na důležitost investic pro město. Město využívalo ve sledovaných letech finanční prostředky k rozvoji občanské a technické infrastruktury.

8 Anketní šetření

Pro získání informací jsem použila anonymní anketní šetření. Anketní lístek se skládal z 15 otázek a obsahoval otevřené, uzavřené i polouzavřené otázky, byl zpracován elektronickou formou v programu Microsoft Word. Byl totožný jak pro Obec Úžice, tak pro město Uhlířské Janovice a je příkládán v příloze č. 3. Výsledky ankety jsou pouze orientační a nelze je považovat za všeobecné mínění všech obyvatel města/obce.

Cílem ankety bylo zjistit, jaké mají obyvatelé povědomí o hospodaření města/obce, o výši jejich rozpočtu, jaká je spokojenost s technickou a občanskou vybaveností obce/města. Nejprve bylo zjišťováno pohlaví občanů, jejich věková kategorie, dosažené vzdělání, aktuální společenský status, doba jejich žití v obci. Dále anketní lístek obsahoval otázky týkající se hospodaření, struktury rozpočtu, získávání dotací, spokojenost s technickou a občanskou vybaveností apod. Ve 14 otázkách měli respondenti možnosti výběru z nabízených odpovědí a 1 otázka byla otevřená, tudíž měl respondent odpověď vlastními slovy.

8.1 Anketní šetření v obci Úžice

Cílem ankety v obci Úžice bylo zjistit úroveň spokojenosti s hospodařením obce a návrhy občanů na zlepšení hospodaření. Subjektem anketního šetření byli osoby s trvalým pobytem v obci Úžice. Sběr dat proběhl formou anketního šetření v elektronické podobě. Z požadovaných 30 respondentů se zúčastnilo 30. S tím, že 6 dotazníků bylo ukončeno u 9. Otázky.

Na výzkumu se podílelo 10 mužů a 20 žen různých věkových skupin. Nejčastější věkovou kategorií byli občané ve věku 56 - 65 let. 47% respondentů mělo úplné střední vzdělání s maturitou, 27% výuční list a 23 % vysokoškolské nebo vyšší odborné. 43% respondentů byli důchodci, 20% zaměstnaný a 20% OSVČ. 10 respondentů žije v obci více jak 30 let, 21 -30 let žije v obci 7 respondentů a méně než 5 let to byli pouze 3 osoby.

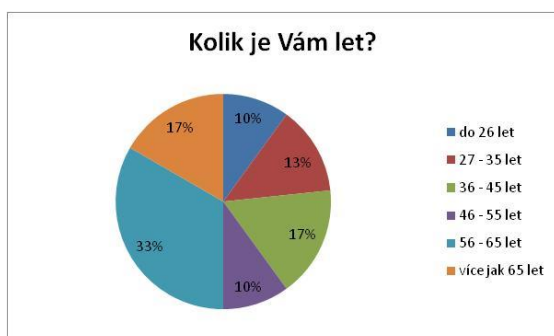
24 dotázaných uvedlo, že se zajímá o hospodaření obce Úžice. Zbýlých 6 uvedlo, že nezískává informace o hospodaření. Pro tyto respondenty v tuto chvíli anketa skončila. Nejčastější formou získání informací jsou internetové stránky obce, úřední deska a v neposlední řadě zastupitelstva obce. 17 dotazovaných je spokojeno s hospodařením obce, pouze 7 není spokojeno.

85% dotazovaných zná přibližně schvalovaný rozpočet na rok 2017 a 67% dotazovaných zná strukturu rozpočtu. 62% respondentů si myslí, že obec zohledňuje potřeby obyvatel při sestavování rozpočtu. V otázce zda, by obec měla využívat více dotací plynoucích z EU, odpovědělo 75% obyvatel ano.

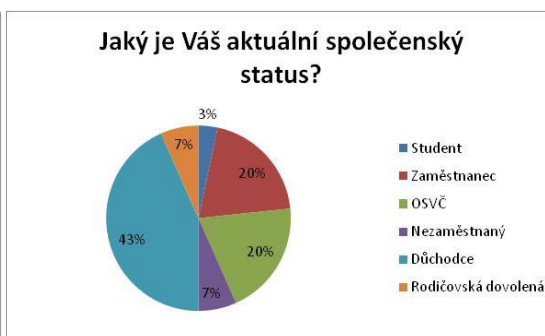
Dále následovala otázka na spokojenost s občanskou a technickou vybaveností obce, kde 3 respondenti odpověděli ano, 11 spíše ano, 6 spíše ne a 4 ne. Předposlední otázka se týkala spokojenosti respondenta se vzhledem obce, zde 4 osoby odpověděli ano, 13 spíše ano, 4 spíše ne a 3 ne.

Poslední otevřená otázka se zaměřila na návrhy občanů na zlepšení hospodaření, popřípadě, co by respondenti v obci zlepšili. Zde nejvíce občanů uvedlo, že by zvýšilo poplatky za komunální služby a čerpání dotací. Dále by chtěli vybudovat dětské hřiště, či více pokrýt autobusovou dopravu.

Graf 21 Věk respondentů

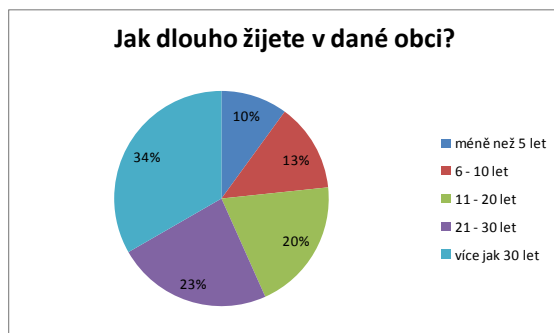

Graf 22 Společenský status respondentů

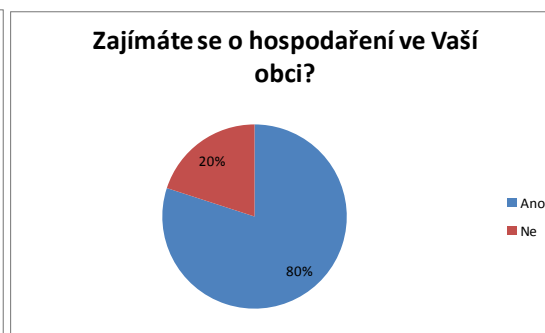

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 23 Délka pobytů respondentů

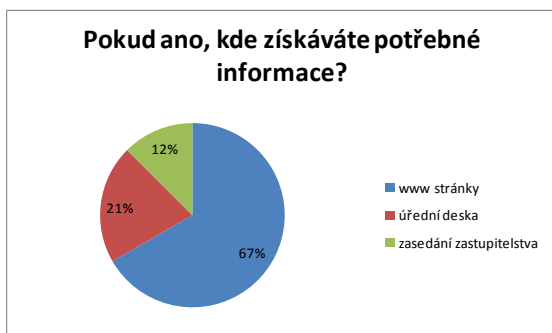

Graf 24 Zájem respondentů o hospodaření

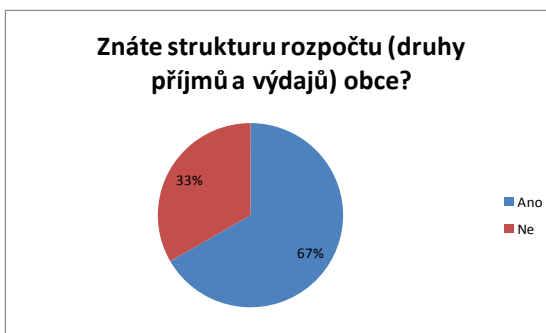

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 25 Informace o hospodaření

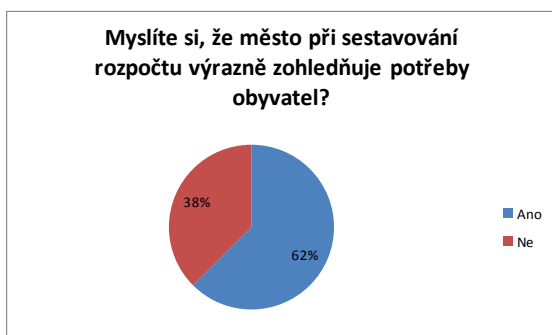

Graf 26 Struktura rozpočtu

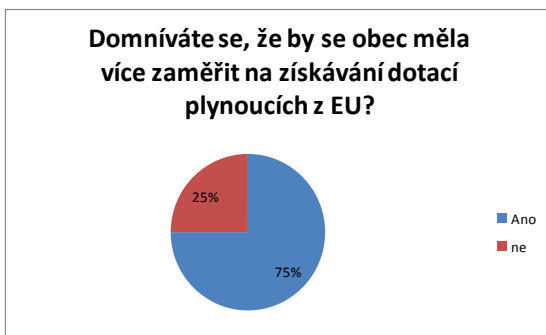

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 27 Zohledňování potřeb obyvatel

Graf 28 Získávání dotací z EU

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 29 Technická vybavenost obce

Graf 30 Vzhled obce

Zdroj: Vlastní zpracování

8.2 Anketní šetření ve městě Uhlířské Janovice

Cílem ankety ve městě Uhlířské Janovice bylo zjistit úroveň spokojenosti s hospodařením obce a návrhy občanů na zlepšení hospodaření. Subjektem anketního šetření byli osoby s trvalým pobytem ve městě Uhlířské Janovice. Sběr dat proběhl formou anketního šetření v elektronické podobě. Z požadovaných 50 respondentů se zúčastnilo 50. S tím, že 38 dotazníků bylo ukončeno u 9. otázky.

Na výzkumu se podílelo 19 mužů a 31 žen různých věkových skupin. Nejčastější věkovou kategorií byli občané ve věku 56 - 65 let, těch se zúčastnilo 16. 42% respondentů mělo úplné střední vzdělání s maturitou, 16% výuční list a 38 % vysokoškolské nebo vyšší odborné. 38% respondentů byli důchodci, 22% zaměstnaný a 12% OSVČ. 15 respondentů žije v obci více jak 30 let, 11 - 20 let žije v obci 17 respondentů a méně než 5 let to byli pouze 3 osoby.

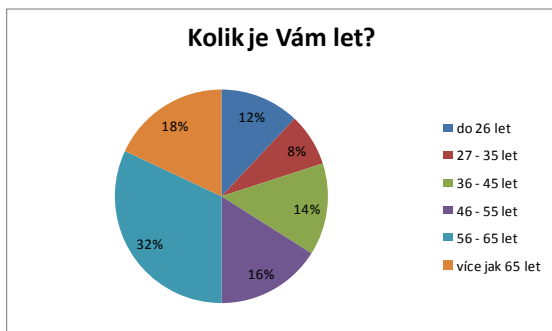
38 dotázaných uvedlo, že se zajímá o hospodaření města Uhlířské Janovice. Zbylých 6 uvedlo, že nezískává informace o hospodaření. Pro tyto respondenty v tuto chvíli anketa skončila. Nejčastější formou získání informací jsou internetové stránky obce, úřední deska a v neposlední řadě zastupitelstva města či místní periodikum Mikroregion. 28 dotazovaných je spokojeno s hospodařením obce, pouze 10 není spokojeno.

82% dotazovaných zná přibližně schvalovaný rozpočet na rok 2017 a 66% dotazovaných zná strukturu rozpočtu. 79% respondentů si myslí, že obec zohledňuje potřeby obyvatel při sestavování rozpočtu. V otázce zda, by obec měla využívat více dotací plynoucích z EU, odpovědělo 58% obyvatel ano.

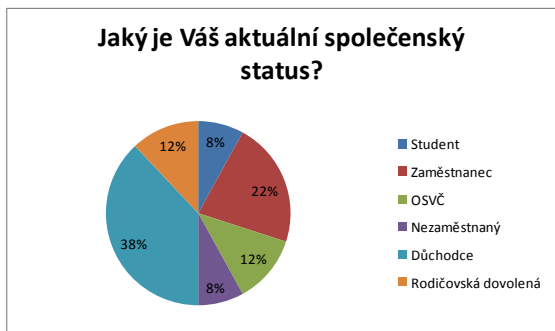
Dále následovala otázka na spokojenost s občanskou a technickou vybaveností obce, kde 20 respondenti odpověděli ano, 11 spíše ano, 4 spíše ne a 3 ne. Předposlední otázka se týkala spokojenosti respondenta se vzhledem obce, zde 10 osob odpovědělo ano, 21 spíše ano, 4 spíše ne a 3 ne.

Poslední otevřená otázka se zaměřila na návrhy občanů na zlepšení hospodaření, popřípadě, co by respondenti v obci zlepšili. Zde občané uvedli více parkovacích míst, rekonstrukci některých komunikací, více společenských a kulturních událostí.

Graf 31 Věk respondentů

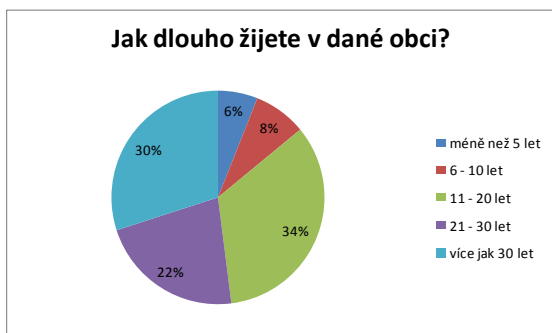

Graf 32 Společenský status respondentů

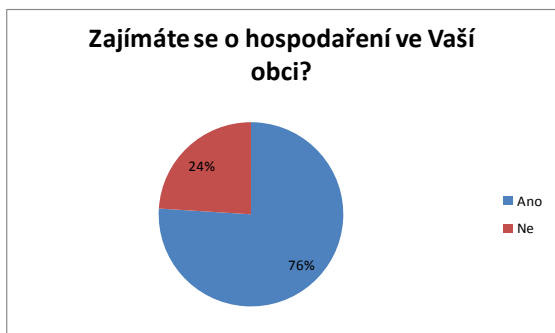

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 33 Délka pobytů respondentů

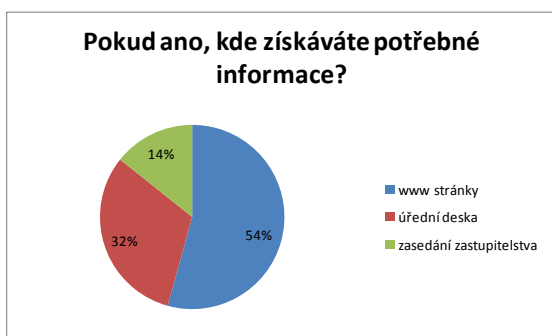

Graf 34 Zájem respondentů o hospodaření

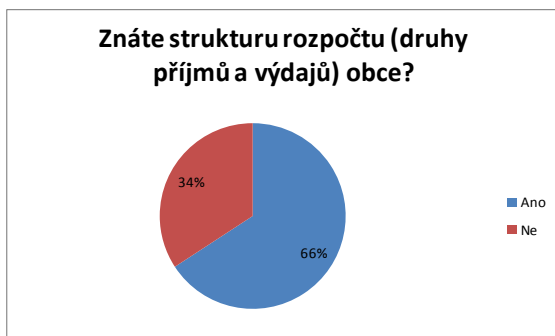

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 35 Informace o hospodaření

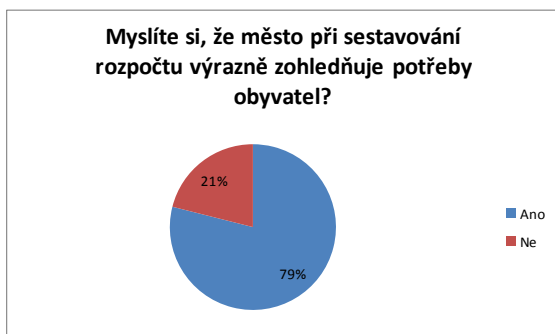
Graf 36 Struktura rozpočtu

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 37 Zohledňování potřeb obyvatel

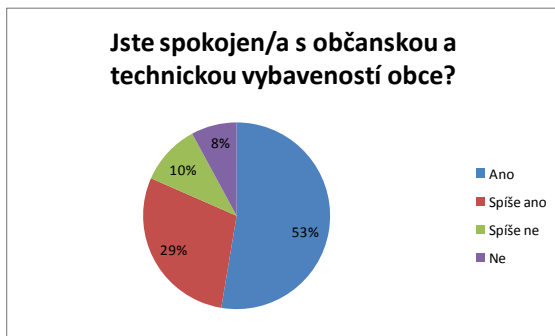
Graf 38 Získávání dotací z EU

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf 39 Technická vybavenost obce

Graf 40 Vzhled obce

Zdroj: Vlastní zpracování

9 Závěr

Hlavním cílem diplomové práce bylo posouzení hospodaření vybraného města a obce. Rozbor byl konkrétně aplikován na město Uhlířské Janovice a obec Úžice. Obě obce se nachází ve Středočeském kraji. Tento cíl byl splněn pomocí analýzy příjmů a výdajů obce během 5ti let, tj. v letech 2011 - 2015. Dílčím cílem práce byl návrh na zlepšení hospodaření města i obce.

Teoretická část práce byla provedena po prostudování odborné literatury. Tato část vysvětluje základní poznatky o územní samosprávě ČR, charakterizuje nejmenší samosprávný celek, kterým je obec a vymezuje její působnost, seznamuje s orgány obce a jejich složením. Poté následuje rozbor příjmové a výdajové stránky rozpočtu. Příjmy rozpočtu člení na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté dotace. Výdaje popisuje dle několika hledisek. V další části práce je uvedena charakteristika vybraných územně samosprávných celků, jejich historie, organizační struktura a organizace, které územní celky zřídily.

Praktická část obsahuje nejprve rozbor hospodaření obce Úžice, následně se zabývá hospodařením města Uhlířské Janovice. Zde jsou uvedeny jednotlivé kategorie příjmů a výdajů, jejich podíl a dopad na hospodaření obce. Vývoj příjmů a výdajů v jednotlivých letech byl porovnán finančními ukazateli, jejichž číselné výsledky jsou zpracovány do tabulek a grafů a následně slovně okomentovány. Pokud došlo k výrazným rozdílům v jednotlivých letech, byla určena příčina těchto změn. Rozbor obsahuje také srovnání schváleného rozpočtu se skutečným.

Po provedení analýzy příjmů a výdajů obce Úžice bylo hospodaření zhodnoceno jako velmi pozitivní. Ve zkoumaných letech, tj. 2011 – 2015, vykazovala obec schodek pouze v roce 2012.

Hospodaření města Uhlířské Janovice bylo zhodnoceno také pozitivně. Město ve zkoumaných letech, tj. 2011 – 2015, vykazovalo schodek rozpočtu pouze ve dvou letech, v roce 2012 a 2015.

Z výsledků hospodaření obce Úžice a města Uhlířské Janovice jasně vyplývá konzervativní přístup obce při sestavování rozpočtu. Obec ve sledovaných letech vždy schválila pouze takový rozpočet, který by neohrozil její budoucnost zadlužením. Tento postup hodnotím velmi pozitivně.

10 Seznam literatury

10.1 Knižní zdroje

- KINŠT J., PAROUBEK J., *Rozpočtová skladba v roce 2010*, Nakladatelství Anag 2009, ISBN 978-80-7263-556-6
- MARKOVÁ, Hana: *Finanční hospodaření územně samosprávných celků*. Praha: Univerzita Karlova, Právnická fakulta, 2008. 152 s. Scripta iuridica: no. 6. ISBN 978-80-87146-08-8.
- PAŘÍZKOVÁ, Ivana: *Finance územní samosprávy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. 238 s. ISBN 978-80-210-4511-8
- PEKOVÁ, Jitka: *Hospodaření a finance územní samosprávy*, Praha: Management Pres 2004 ISBN 80-7261-086-4
- PEKOVÁ, Jitka: *Veřejné finance: teorie a praxe v ČR*, Praha: Wolters Kluwer ČR 2011, 644 s. ISBN 978-807357-698-1
- PEKOVÁ, Jitka; PILNÝ, Jaroslav a JETMAR, Marek. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru*. 3. aktualiz. a rouš. vyd. Praha: ASPI, 2008. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana: *Financování měst, obcí a regionů*, 2. Vydání, Praha : Grada 2009, ISBN 978-80-247-2789-9
- PROVAZNÍKOVÁ, Romana: *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*, 1.vydání, Praha: Grada 2007, 280 s. ISBN 978-802-4720-975
- SLACK, Naomi Enid: *Guide to Municipal Finance*, Nairobi 2009, 80 s. ISBN 978-92-1-132113-5
- STIGLITZ, J.E.: *Economics of the public sector*, 3rd Edition, New York 2000, 823 s. ISBN 978-0-393-96651-0
- ŽEHROVÁ, Jana, PFEIFEROVÁ, Daniela: *Finance municipalit*, 2. Vydání, Praha: Česká zemědělská univerzita v Praze 2014, 168 s. ISBN 978-80-213-2024-6

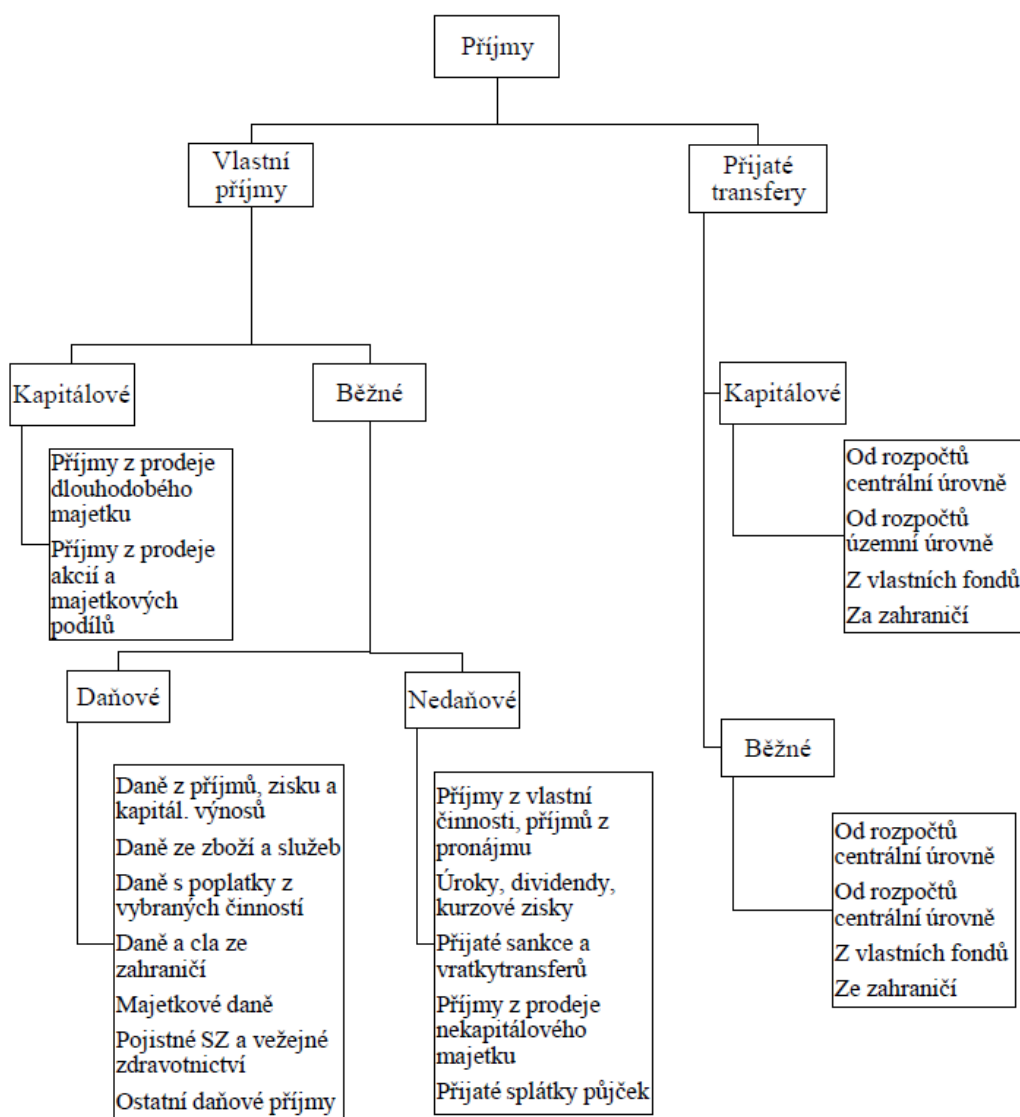
10.2 Internetové zdroje

- Zákon č. 128/2000 Sb. ze dne 12.4.2000 o obcích (obecní zřízení), [online].[cit. 20.5.2016]. dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>
- Zákon č. 243/2000 Sb. ze dne 29.6.2000 o rozpočtovém určení daní, [online].[cit. 20.5.2016]. dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-243>
- Zákon č. 565/1990 Sb. ze dne 13.12.1990 o místních poplatcích, [online]. [cit. 20.5.2016]. dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>
- Zákon č. 634/2000 Sb. ze dne 26.11.2004 o správních poplatcích, [online].[cit. 20.5.2016]. dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-634>
- Město Uhlířské Janovice. [online].[cit. 20.5.2016]. dostupné z: www.uhlirskejanovice.cz
- Obec Úžice. [online].[cit. 20.5.2016]. dostupné z: www.obecuzice.cz

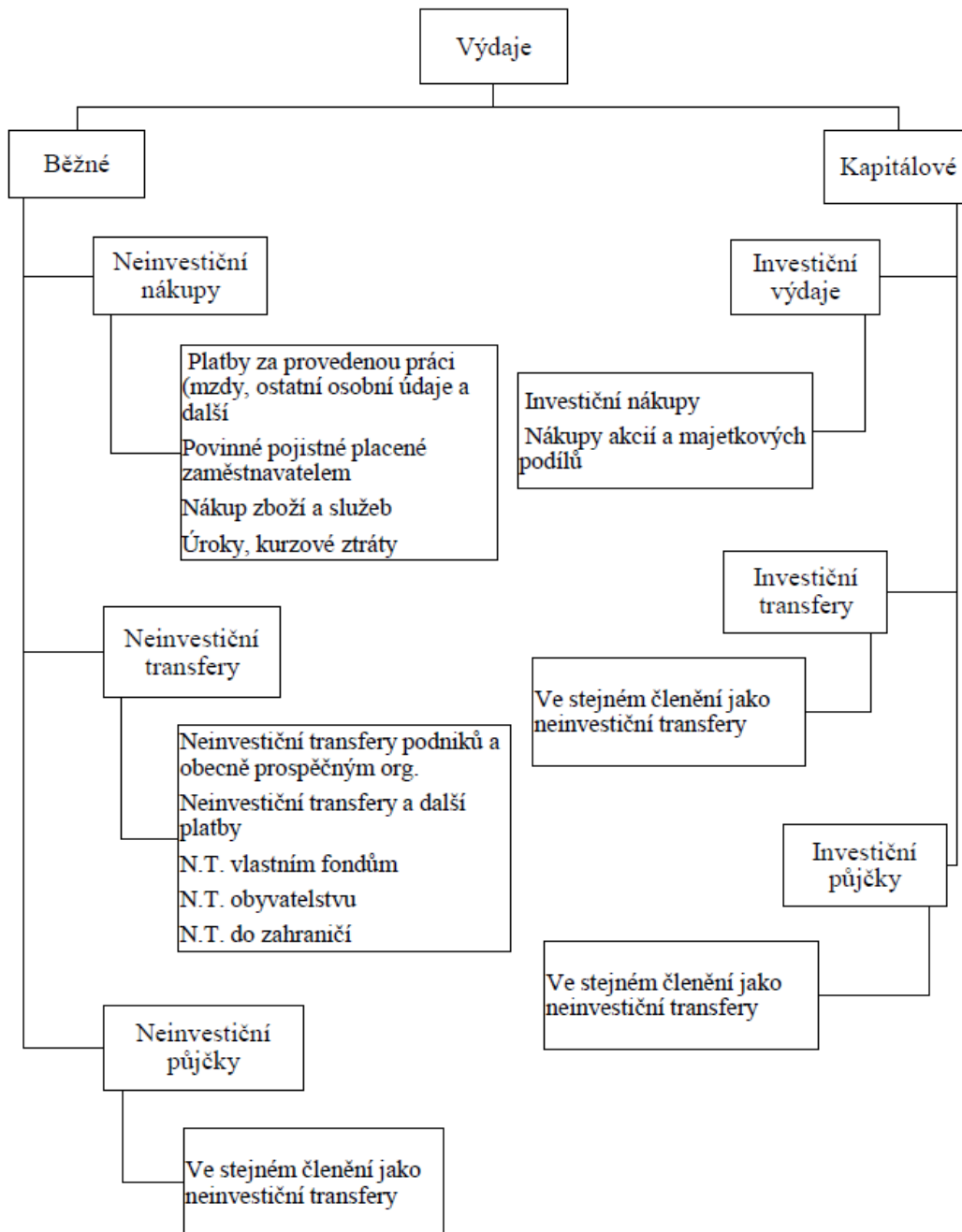
11 Přílohy

Příloha č.:1 Druhové rozdělení příjmů

Zdroj: KINŠT J., PAROUBEK J., *Rozpočtová skladba v roce 2010*, Nakladatelství Anag 2009, ISBN 978-80-7263-556-6, str. 20

Příloha č.:2 Druhové rozdělení výdajů

Zdroj: KINŠT J., PAROUBEK J., *Rozpočtová skladba v roce 2010*, Nakladatelství Anag 2009, ISBN 978-80-7263-556-6, str. 23

Příloha č.3 Anketní šetření

Dobrý den,

jsem studentkou České zemědělské univerzity v Praze a zpracovávám diplomovou práci na téma : “Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst a obcí“. Tímto se na Vás obracím s prosbou vyplnění dotazníku, který je určený občanům obce Úžice a Uhlířské Janovice. Cílem je zjistit jaká je informovanost a spokojenost občanů s hospodařením obce.

Dotazník je anonymní a veškeré informace budou použity pouze pro zpracování diplomové práce.

Předem děkuji za Vaši ochotu

Martina Reznerová

1. Jaké je Vaše pohlaví?

- Muž
- Žena

2. Kolik je Vám let?

- Do 26 let
- 27 - 35 let
- 36 – 45 let
- 46 – 55 let
- 56 – 65 let
- Více jak 65

3. Jaké je Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- Základní
- Výuční list
- Úplné střední s maturitou
- Vyšší odborná škola
- Vysokoškolské

4. Jaký je Váš aktuální společenský status?

- Student
- Zaměstnanec
- OSVČ

- Nezaměstnaný
- Důchodce
- Rodičovská dovolená

5. Jak dlouho žijete v dané obci?

- Méně než 5 let
- 6 – 10 let
- 11- 20 let
- 21 -30 let
- Více jak 30 let

6. Zajímáte se o hospodaření ve Vaší obci?

- Ano
- Ne

7. Pokud ano, kde získáváte potřebné informace?

- www stránky obce
- úřední deska
- zasedání zastupitelstva obce
- jiné
(uved'te).....

8. Jste spokojeni s hospodařením obce?

- Ano

Ne

Spíše ano

Spíše ne

Ne

9. Pokud nejste spokojen/a s hospodařením obce uveďte proč?

.....
.....

10. Víte (přibližně), jaká je výše schválených příjmů a výdajů obecního rozpočtu na rok 2017 ?

Ano

Ne

11. Myslíte si, že město při sestavování rozpočtu výrazně zohledňuje potřeby obyvatel?

Ano

Ne

12. Znáte strukturu rozpočtu (druhy příjmů a výdajů) obce?

Ano

Ne

13. Domníváte se, že by se obec měla více zaměřit na získávání dotací plynoucích z EU?

Ano

Ne

13. Jste spokojen/a se vzhledem obce, ve které žijete?

Ano

Spíše ano

Spíše ne

Ne

14. Jste spokojen/a s občanskou a technickou vybaveností obce ?

Ano

15. Jaké jsou Vaše návrhy na zlepšení hospodaření obce? Popřípadě je něco co byste v obci zlepšil/a?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

